ЄВАНГЕЛИЯ

ВІД

С В. Л У К И.

ST. JOHN IN RUTHENIAN

furnished by
The Pacific Agency
AMERICAN BIBLE SOCIETY
224 McAllister St.
San Francisco.

ЄВАНГЕЛИЯ

ВІД

СВ. ЛУКИ.

МОВОЮ РУСЬКО-УКРАЇНСЬКОЮ.

DEPARTMENT OF RELIGIOUS STUDIES
117 SEARS HALL
UNIVERSITY OF THE PACIFIC
STOCKTON, CALIFORNIA 95204

У ВІДНІ.

ВИДАННЄ БРИТАНСЬКОГО І ЗАГРАНИЧНЬОГО
БІБЛІЙНОГО ТОВАРИСТВА.

1915.

ЄВАНГЕЛИЯ ВІД СВ. ЛУКИ.

Голова́ I.

Яко ж бо мно́гі заходи́лись споря́джувати по́вість про до́бре зна́ні нам ре́чі,

2. як передали́ нам ті, що з почи́ну були́ самови́дцями и слу́гами сло́ва;

3. то здало́сь и мені гара́зд, дові́давшись од почи́ну про все пи́льно, по́ряду тобі́ написа́ти, високопова́жний Ѳеофи́ле,

4. щоб знав певноту́ того́, чого́ тебе́ на́вчено.

5. Був за Ирода, царя́ Юде́йського, оди́н свяще́нник, на имя́ Заха́рия, з черги́ Авиі́ної, а жі́нка іого́ з до́чок Аро́нових, а имя́ її Єлизаве́та.

6. Були́ ж пра́ведні обо́є пере́д Бо́гом, хо́дячи у всіх за́повідях та нака́зах Госпо́дніх беспоро́чні.

7. И не було́ в них ди́тини: бо Єлизаве́та була́ неплідна́, и обо́є постарі́лись у днях своїх.

8. Ста́лося ж, як служи́в він, поря́дком черги́ своє́і, пере́д Бо́гом,

9. то, звича́єм свяще́нства, довело́сь іому́ кади́ти, увійшо́вши в це́ркву Госпо́дню.

10. А все мно́жество наро́ду моли́лось изнадво́ру під час каджє́ння.

11. Яви́вся ж іому́ Ангел Госпо́день, сто́ячи правобі́ч же́ртівні кади́льної.

12. И вжахну́вся Заха́рия поба́чивши, и страх обня́в іого́.

13. Рече́ ж до не́го а́нгел: Не лякайся, Заха́рие: бо ви́слухана моли́тва твоя́, и жі́нка твоя́ Єлизаве́та вро́дить си́на тобі́, и даси́ имя́ іому́ Іоа́н.

14. И бу́де ра́дість тобі́ и весе́лість; и мно́гі різдво́м іого́ ра́дуватимуться.

15. Бу́де бо вели́кий пере́д Го́сподем, и вина́ ні міцно́го напи́тку не пи́тиме; и Ду́хом свяги́м сповни́ться ще з у-тро́би ма́тери своє́і.

16. И мно́гих синів Изра́ілевих наве́рне до Го́спода Бо́га іх.

17. И йти́ме він пере́д ним ду́хом и си́лою Іллі́, щоб наверну́ти серця́ батькі́в до дете́й, и неслухня́них до му́дрости пра́ведних, пригото́вити Господе́ві люде́й гото́вих.

18. И рече́ Заха́рия до а́нгела: По чім же зна́тиму се?

я бо старий, и жінка моя́ исстарілась у днях своїх.

19. И озва́вшись а́нгел, рече́ йому́: Я Гаврии́л, що стою́ пере́д Го́сподем; и по́слано мене́ промо́вити до те́бе та сповісти́ти тебе́ про се.

20. И ось замо́вкнеш и не змо́жеш говори́ти, аж по день коли́ ста́неться се, за те що не поня́в ві́ри слова́м моїм, котрі́ справдя́ться пори́ своє́і.

21. И ждав наро́д Заха́рії, и дивува́вся, що бари́ться він у це́ркві.

22. Ви́йшовши ж він, не зміг промо́вити до них; и постерегли́ вони́, що видіннє ба́чив у це́ркві: бо він кива́в до них, и зоста́всь німи́й.

23. И ста́лось, як сповни́лись дні служе́ння іого́, пійшо́в до госпо́ди своє́і.

24. Після́ ж тих днів зачала́ Єлизаве́та жінка іого́, и таїлась пять місяців, гово́рячи:

25. Що так мені́ дав Госпо́дь у ті дні, як згля́нувся, зня́ти з ме́не до́кір між людьми́.

26. Місяця ж ше́стого післа́в Бог а́нгела Гаврии́ла в го́род Галиле́йський, зва́ний Назаре́т,

27. до ді́ви, зару́ченої чоловікові, на имя́ Іо́сифові, з до́му Дави́дового; а имя́ ді́ви Мари́я.

28. И прийшо́вши а́нгел до не́і, рече́: Ра́дуйся, благода́тная, Госпо́дь з тобо́ю; благослове́нна єси́ між же́нами.

29. Вона́ ж, поба́чивши іого́, вжахну́лась слова́ми іого́, та й поду́мала, що б се було́ за вита́ннє таке́.

30. И рече́ а́нгел ій: Не лякайся, Мари́є: знайшла́ бо єси́ ла́ску в Бо́га.

31. И ось зачне́ш ти в утро́бі твоїй, и вро́диш си́на, и наречеш имя́ іому́ Ису́с.

32. Сей бу́де вели́кий, и Си́ном Ви́шнёго зва́тиметься, и дасть іому́ Госпо́дь Бог престо́л Дави́да, отця́ іого́:

33. и царюва́тиме він над до́мом Якововим по ві́ки, и ца́рству іого́ не бу́де кінця́.

34. Рече́ ж Мари́я до а́нгела: Як бу́де се, коли́ чоловіка не зна́ю?

35. И озва́вшись а́нгел, рече́ ій: Дух свяги́й на́йде на те́бе, и си́ла Ви́шнёго отіни́ть тебе́: тим и, що вро́диться свяге́, зва́тиметься Си́ном Бо́жим.

36. И ось Єлизаве́та ро́дичка твоя́, вона́ тако́ж зачала́ си́на в ста́рості своїй, и се ше́стий місяць ій, зва́ній неплідпо́ю.

37. Бо не бу́де неможли́ве у Бо́га вся́ке сло́во.

38. Рече́ ж Мари́я: Се раби́ня Госпо́дня: неха́й ста́неться менї по сло́ву твоє́му. И пійшо́в від не́і а́нгел.

39. Уста́вши ж Мари́я ти́ми дня́ми, пійшла́ шви́дко в підгі́р'є, у го́род Юдин;

40. и ввійшла́ в госпо́ду Заха́ріину, и вита́лась из Єлизаве́тою.

41. И ста́лось, як почу́ла Єлизаве́та вита́ннє Мари́ине, ки́нулась дити́на в утро́бі ії; и сповни́лась Єлизаве́та Ду́хом свяги́м,

42. и промо́вила го́лосом вели́ким, и рече́: Благословє́нна єси́ між же́нами, и благословє́нний плід утро́би твоє́і.

43. И звідкіля́ менї се, щоб прийшла́ ма́ти Го́спода мого́ до ме́не?

44. Ось бо, як дійшо́в го́лос вита́ння твого́ до уше́й моїх, ки́нулась з ра́дости дити́на в утро́бі мої́й.

45. И благословє́нна, що увірувала: бо сповни́ться, що ска́зано ій від Го́спода.

46. И рече́ Мари́я: Велича́є душа́ моя́ Го́спода,

47. и зра́дувався дух мій у Бо́зі Спа́сі моїм,

48. що спогля́нув на смире́ннє слуги́ своє́і: ось бо від ни́ні блаже́нною зва́тимуть мене́ всі ро́ди:

49. бо зробив менї вели́ке Си́льний; и свяге́ имя́ іого́.

50. И ми́лость іого́ від ро́ду до ро́ду на боя́чихся іого́.

51. Зроби́в си́лу руко́ю свое́ю; росси́пав го́рдих у ду́мках серде́ць іх;

52. поскида́в поту́жних з престо́лів, и підня́в уго́ру смире́нних;

53. голо́дних сповни́в добро́м, а бага́тих одісла́в у порожні;

54. прийня́в Изра́іля слугу свого́, на спо́мин ми́лости

55. (як промо́вив до баты кі́в на́ших,) Авраа́мові и на сі́нню іого́ по ві́ки.

56. Пробува́ла ж Мари́я не́ю мі́сяців зо́ три, та й вер ну́лась до домі́вки своє́і.

57. Єлизаве́ті ж сповни́вс час роди́ти, и вроди́ла вон си́на.

58. И чу́ли сусі́де ії и р ди́на ії, що Госпо́дь показа́ вели́ку ми́лость свою́ до не́ и ра́дувались из не́ю.

59. И стало́сь, во́сьмого д прийшли́ обрі́зати хлопя́тк и назва́ли іого́ имя́м ба́ть іого́, Заха́рисю.

60. И озва́вшись ма́ти ио ка́же: Ні, а неха́й назве́ть Іоа́ном.

61. И каза́ли до не́і: Н

нікóго немá в родúні твоíй, щоб звáвся имя́м сим.

62. Кúвали ж бáткові іогó, як схотíв би назвáти іогó.

63. И, попросúвши тáблиці, написáв словá: Іоáн бýде имя́ іомý. И дивувáлись усí.

64. Відкрúлися ж устá іогó зáраз, и язúк іогó, и заговорúв, прославля́ючи Бóга.

65. И був на всіх страх, що жилú кругóм них; и по всёмý підгíр'ю Юдéйському пронеслúсь усí словá ті.

66. И положúли всі, хто чув, у сéрцю своíм, кáжучи: Що ж то за дитúна се бýде! И рукá Госпóдня булá з ним.

67. И Захáрия, бáтько іогó, сповнúвся Дýхом святúм, и пророíк, глаголю́чи:

68. Благословéн Госпóдь Бог Израíлів, що одвíдав и зробúв избавлéннє нáродові своéму,

69. и підня́в рід спасéння нам у домý Давúда слугú свогó.

70. (як промовля́в устáми святúх од вікý пророкíв своíх,)

71. спасéннє од ворогíв нáших и з рукú всіх ненавúдників нáших,

72. щоб зробúти мúлость отця́м нáшим, и спогадáти завíт свій святúй,

73. клятьбý, що кля́вся перéд Авраáмом, отцéм нáшим,

74. та що дасть нам без страху, из рук ворогíв нáших вúзволившись,

75. служúти іомý в свя́тості та прáведності перéд ним, по всі дні життя́ нáшого.

76. А ти, дитúно, пророком Вúшнёго звáтимесся: ходúтимеш бо перéд лицéм Господнім готóвити дорóги іогó;

77. щоб давáти знáннє спасéння нарóдові іогó в оставлéнню гріхíв іх,

78. по благíй мúлості Бóга нáшого, в котрíй одвíдав нас схід з висотú,

79. щоб засия́в сидя́чим у тéмряві и тíні смéртній, щоб направúти нóги нáші на дорóгу впокóю.

80. Хлопя́тко ж росло́ та міцнíло дýхом, и пробувáло в пустúні аж до дня явлéння свогó перéд Израíлем.

Голова́ II.

Стáло ся ж тúми дня́ми, вúйшло повелíннє від Кéсаря Авгýста переписáти всю вселéнну.

2. Ся перéпись булá пéрва за правлéння Киринéя в Сúрії,

3. и йшли всі вписуватись, кóжен у свій гóрод.

4. Пійшóв же и Іóсиф из

Галиле́і, з го́рода Назаре́та, в Юде́ю, в го́род Дави́дів, що зве́ться Виѳлие́м: (був бо він з до́му и ро́ду Дави́дового,)

5. вписа́тись из Мари́єю, зару́ченою йому́ жі́нкою, що була́ тяжка́.

6. Ста́лося, як були́ вони́ там, сповни́лись дні роди́ти їй.

7. И вроди́ла си́на свого́ перворо́дня, и спови́ла його́, и положи́ла його́ в я́сла: бо не було́ їм мі́сця в гости́нниці.

8. И були́ пастухи́ в сторо́ні тій, що ночлігува́ли та стерегли́ сторо́жею в ночі́ ота́ри свое́і.

9. И ось а́нгел Госпо́день став коло́ них, и сла́ва Госпо́дня осия́ла іх; и поляка́лись стра́хом вели́ким.

10. И рече́ ім а́нгел: Не бі́йтесь: ось бо благовіщу́ вам ра́дість вели́ку, що бу́де всім лю́дям.

11. Бо народи́всь вам сёго́дні Спас, що є́сть Христо́с Госпо́дь, у го́роді Дави́довому.

12. И се вам озна́ка: Зна́йдете дити́нку спови́ту, лежа́чу в я́слах.

13. И за́раз поста́ло з а́нгелом мно́жество во́інства небе́сного, хва́лячи Бо́га и глаго́лючи:

14. Сла́ва на вишина́х Бо́гу, а на землі́ впокі́й, між людьми́ благоволе́ннє.

15. И ста́лось, як пійшли́ від них на не́бо а́нгели, лю́де пастухи́ каза́ли оди́н до 'дно́го: Ході́мо ж аж у Вееѳлие́м, та поба́чимо сло́во се, що ста́лось, що Госпо́дь объяви́в нам.

16. И пійшли́ з по́спіхом, та й знайшли́ Мари́ю и Іо́сифа, и дити́нку лежа́чу в я́слах.

17. И поба́чивши объяви́ли сло́во, ска́зане ім про хлопя́тко се.

18. И всі слу́хаючи дивува́лись тим, що роска́зували пастухи́ пере́д ними́.

19. Мари́я ж хова́ла всі слова́ сі, розду́муючи в се́рці своїм.

20. И верну́лись пастухи́, прославля́ючи та хва́лячи Бо́га за все, що чу́ли й ба́чили, як ка́зано до них.

21. И як сповни́лось ві́сім днів, щоб обрі́зати хлопя́тко, наре́чено йому́ имя́ Ису́с, наре́чене від а́нгела, перш ніж зача́всь він в утро́бі.

22. И, як сповни́лось ві́сім день очище́ння її по зако́ну Мойсе́євому, понесли́ його́ в Єрусали́м, поста́вити пере́д Го́сподом,

23. як напи́сано в зако́ні

Госпóднёму: Що вся́ке мýжеське, відчини́вши утрóбу, святе́ Господе́ві зва́тиметься;

24. и принесли́ же́ртву, по ска́заному в зако́ні Госпóднёму: Па́ру го́рлиць або́ дво́є голубеня́т.

25. И ось був чолові́к у Єрусали́мі на имя́ Симео́н; и чолові́к сей пра́ведний та побо́жний сподіва́вся потíхи Изра́їлеві; и Дух святи́й був на ію́му.

26. И було́ іому́ сповíщено від Дýха свято́го, що не ба́читиме він сме́рти, перш ніж поба́чить Христа́ Госпóднёго.

27. И прийшо́в він Дýхом у це́ркву; и, як принесли́ ба́тько-ма́ти хлопя́тко Исýса, щоб зроби́ти ім, що тре́ба, по звича́ю зако́нному для не́го,

28. узя́в він іого́ на ру́ки свої́, и благослови́в Бо́га, и рече́:

29. Ни́ні відпуска́єш раба́ твого́, Влади́ко, по глаго́лу твоє́му, з упоко́єм:

30. бо ви́діли о́чі мої́ спасе́ннє твоє́,

31. що пригото́вив єси́ пере́д лице́м усíх люде́й,

32. свíтло на одкритте́ пога́нам, и сла́ву на́рода твого́ Изра́їля.

33. И дивува́вся Іо́сиф и ма́ти іого́ тим, що ска́зано про не́го.

34. И благослови́в іх Симео́н, и рече́ до Мари́і, ма́тери іого́: Ось сей лежи́ть на па́даннє и вставáннє мно́гих в Изра́їлі и на озна́ку, проти́ котрóї говори́тимуть,

35. (и тобí самíй пере́йде ду́шу меч), щоб відкри́лись мно́гих серде́ць ду́мки.

36. И була́ Анна́ проро́чиця, дочка́ Фануíлова, из ро́ду Аси́рового; ся сстарíлась у днях мно́гих, жи́вши з чоловíком сім ро́ків од дівува́ння свого́;

37. и ся вдова́ до восьми́десяти и чотирóх ро́ків, що не відхо́дила від це́ркви, по́стом та моли́твою служи́ла ніч и день.

38. И вона́ тíéї ж годи́ни прийшóвши, оддала́ хвалу́ Господе́ві, и говори́ла про не́го всім, що сподіва́лися збавле́ння в Єрусали́мі.

39. И, як скінчи́ли все по зако́ну Госпóднёму, верну́лись у Галиле́ю, у го́род свій Назаре́т.

40. Хлопя́тко ж росло и міцні́ло ду́хом, сповня́ючись прему́дростю; и благода́ть Бо́жа була́ на нёму.

41. И ходи́ли ба́тько-ма́ти іого́ щоро́ку в Єрусали́м у свя́то па́схи.

42. И як було́ іому́ два-
на́дцять ро́ків, пійшлй воні́
в Єрусали́м святко́вим звича́єм,
43. и, сповни́вши дні, як
верта́лись, зоста́вся хло́пчик
Ису́с у Єрусали́мі; и не знав
Іо́сиф и ма́ти іого́,
44. а ду́маючи, що він між
това́риством, увійшлй на
день ходи́; и шука́ли іого́
між роди́ною та знако́мими.
45. И, не знайшо́вши іого́,
верну́лись у Єрусали́м, шу-
ка́ючи іого́.
46. И ста́лось, чере́з три
дні знайшлй іого́ в це́ркві,
сиди́чого сере́д учи́телів, и
слу́хаючого іх, и пита́ючого.
47. Дивува́лися ж усі, хто
слу́хав іого́, ро́зумом и ві́д-
повідями іого́.
48. И, поба́чивши іого́, здив-
ува́лись воні́, и рече́ ма́ти
іого́ до него́: Дити́но, що
се зробйв єси́ з на́ми? ось
ба́тько твій и я боліючи шу-
ка́ли тебе́.
49. И рече́ він до них:
Що ж, що шука́ли мене́?
хиба́ ж не зна́ли, що в то́-
му, що єсть Отця́ мого́, тре́-
ба бу́ти мені?
50. Та й воні́ не зрозу-
мі́ли сло́ва, що промо́вив ім.
51. И пійшо́в з ними́, и
прийшо́в у Назаре́т, и був
слухня́ний ім; и ма́ти іого́
хова́ла всі слова́ ти́і в се́р-
ці своїм.
52. И виросга́в Ису́с пре-
му́дростю й ста́ном, у ла́сці
в Бо́га и в люде́й.

Голова́ III.

У пятна́дцятий же рік пра-
вле́ння Тиве́рия Ке́саря, як
був ига́моном Понтийський
Пила́т в Юде́і, а четверо-
вла́стником у Галиле́і Ирод,
Филйп же брат іого́ четверо-
вла́стником в Итуре́і и Тра-
хо́ньскій земл́і, а Лиза́ний
четверовла́стником в Ави-
ли́ні,
2. за архиере́ів Анни та
Ка́йфи, ста́лося сло́во Бо́же
до Іоа́на, Заха́риіного си́на,
у пусти́ні.
3. И ходи́в він по всій око́-
лиці Іордáньскій, пропові́ду-
ючи хрище́ннє пока́яння на
проще́ннє гріхів,
4. як пи́сано в кни́зі сло-
ве́с Иса́і проро́ка, глаго́лю-
чого: Го́лос покли́кующого
в пусти́ні: Пригото́вте до-
ро́гу Госпо́дню, прави́ми ро-
бі́ть стежки́ іого́.
5. Вся́ка доли́на нехай за-
повни́ться, и вся́ка гора́ и
горб прини́зиться, и крива
нехай бу́де права́, и грудни
сті нехай бу́дуть доро́гами
рі́вними;

6. и поба́чить уся́ке ті́ло спасе́ннє Бо́же.

7. Рече́ тоді́ до люде́й, що ви́йшли охристи́тись від не́го: Ко́дло гадю́че, хто остері́г вас, щоб утіка́ли від настига́ючого гніва́?

8. Принесі́ть же о́вощ досто́йний покая́ння, и не почина́йте каза́ти самі́ собі́: В нас оте́ць Авраа́м: гла́голю бо вам: Що змо́же Бог з камі́ння сёго́ підня́ти дітей Авраа́мові.

9. Вже ж и сокира́ коло́ ко́реня де́рева лежи́ть; тим ко́жне де́рево, що не дає́ до́брого о́вощу, зру́бують та й в огонь ки́дають.

10. И пита́в іого́ наро́д, ка́жучи: Що ж оце́ робитимем?

11. Озва́вся ж и рече́ ім: Хто ма́є дві оде́жині, нехай наді́лить нема́ючого; и хто ма́є харч, неха́й так са́мо ро́бить.

12. Прийшли́ ж и митники́ христи́тись, и промо́вили до не́го: Учи́телю, що нам роби́ти?

13. Він же рече́ до них: Нічо́го бі́льш над те, що зве́лено вам, не вимага́йте.

14. Пита́ли ж іого́ й во́іни, ка́жучи: А нам що роби́ти? И рече́ до них: Нікому́ не робі́ть наси́лля, а́ні обвинува́чуйте кри́во, и вдовольня́йтесь пла́тою ва́шою.

15. Як же були́ в непе́вности лю́де, и всі говори́ли в се́рці своїм про Іоа́на, чи не Христо́с він,

16. озва́вся Іоа́н до всіх, глаго́лючи: Я водо́ю хрищу́ вас; иде́ ж потужні́щий від ме́не, котро́му недосто́єн я розвяза́ти реме́ня обу́вя іого́: той христи́тиме вас Ду́хом свяги́м и огнем́;

17. котро́го лопа́та в руці́ іого́, и перечи́стить тік свій, и збере́ пшени́цю в клу́ню свою́, а поло́ву спали́ть огне́м невгаса́ючим.

18. И бага́то и́ншого навча́ючи благовіствува́в лю́дям.

19. Ирод же четверовла́стник, доко́рений від не́го за Иродиа́ду, жі́нку Фили́па бра́та свого́, и за все, що ко́ів лихо́го Ирод,

20. дода́в ще й се до всёго, и запе́р Іоа́на в темни́ці.

21. Ста́ложся, як христи́лись усі́ лю́де и Ису́с христи́вся та моли́вся, відчини́лось не́бо,

22. и зли́нув Дух свяги́й, у тіле́сному ви́ді, як го́луб, на не́го, и го́лос из не́ба розда́вся, глаго́лючи: Ти єси́ Син мій лю́бий, тебе́ вподо́бав я.

23. И тому́ Ису́сові почина́вся ма́ло не тридця́тий

рік, и був він, як ду́мали, син Іо́сифів, Или́ів,
24. Матфа́тів, Леви́ін, Мелхи́ін, Яна́ів, Іо́сифів,
25. Мата́фів, Амо́сів, Нау́мів, Єсли́мів, Нангє́ів,
26. Маа́фів, Матафи́ів, Семе́ів, Іо́сифів, Юдин,
27. Іоана́нів, Риса́ів, Зоровавелів, Салатії́лів, Нири́ів,
28. Мелхи́ів, Ади́ів, Коса́мів, Єлмода́мів, Ірів,
29. Іоси́ів, Єлиєзе́рів, Іори́мів, Матфа́тів, Леви́ін,
30. Симео́нів, Юдин, Іо́сифів, Іона́нів, Єлиякси́мів,
31. Мелеа́ів, Маіна́нів, Матафа́ів, Нафа́нів, Дави́дів,
32. Єсе́ів, Ови́дів, Вооз́ів, Салмо́нів, Насо́нів,
33. Аминада́вів, Ара́мів, Єсро́мів, Фаре́сів, Юдин,
34. Яковів, Иса́ків, Авраа́мів, Фа́рин, Нахо́рів,
35. Сару́хів, Раха́вів, Фале́ків, Єве́рів, Сала́нів,
36. Каіна́нів, Арфаксса́дів, Си́мів, Но́ів, Ламе́хів,
37. Маусса́лів, Єно́хів, Яре́дів, Малеле́йлів, Кайна́нів,
38. Єно́сів, Си́фів, Ада́мів, Бо́жий.

Голова́ IV.

Иису́с же, Ду́ха свято́го по́вний, верну́всь од Іордáні, и був ве́дений Ду́хом у пусти́ню,
2. и со́рок днів спокуша́ваний від дия́вола. И не ів нічо́го днів тих, а як скінчи́лись вони́, опісля́ зголоднíв.
3. И рече́ йому́ дия́вол: Коли́ ти Син Бо́жий, скажи́ ка́меневі сьому́, щоб ста́вся хлíбом.
4. И озва́всь Иису́с до не́го, глаго́лючи: Пи́сано, що не хлíбом сами́м жи́тиме чоловíк, а ко́жним сло́вом Бо́жим.
5. И ви́вівши іого́ дия́вол на го́ру висо́ку, показа́в йому́ всі царства́ вселе́нної в одну́ хвили́ну.
6. И ка́же йому́ дия́вол: Тобí дам вла́сть оцю́ всю и сла́ву іх: бо менí пере́дано, и кому́ я схо́чу дам íї.
7. Ти ж коли́ покло́нисся пе́редо мно́ю, бу́де твоє́ все.
8. И, озва́вшись до не́го, рече́ Иису́с: Ге́ть від ме́не, Сатано́: пи́сано бо: Кла́нятимесся Господе́ві Бо́гу твоє́му, и йому́ одному́ служи́тимеш.
9. И повíв він іого́ в Єрусали́м, и поста́вив іого́ на крилí церко́внёму, и ка́же йому́: Коли́ ти Си́н Бо́жий, ки́нься звідсіля́ вниз:
10. пи́сано бо: Що а́нгелам своíм нака́же про те́бе, оберега́ти тебе́,

11. и що на рука́х пі-дійму́ть тебе́, щоб и́нколи не вда́рився об ка́мінь ногою́ твоє́ю.

12. И озва́вшись рече́ іому́ Ису́с: Що ска́зано: Не бу́деш споку́шувати Го́спода Бо́га твого́.

13. И скінчи́вши всі споку́си, дия́вол одійшо́в од не́го до часу́.

14. И верну́вся Ису́с у си́лі Ду́ха в Галиле́ю; и по́голос розійшо́вся по всій око́лиці про не́го,

15. И навча́в він по шко́лах іх, сла́влений од усіх.

16. И прийшо́в у Назаре́т, де був зро́щений, и прийшо́в звича́єм своїм, субі́тнёго дня в шко́лу, и став чита́ти.

17. И по́дано іому́ кни́гу Иса́і проро́ка. И, розгорну́вши кни́гу, знайшо́в мі́сце, де було́ напи́сано:

18. Дух Госпо́день на менї, котро́го ра́ди намасти́в мене́; благовісти́ти вбо́гим післа́в мене́, сціля́ти розби́тих се́рцем, проповідувати полоня́нам ви́звіл и сліпи́м прозрі́ннє, випуска́ти замучених на во́лю,

19. проповідувати рік Госпо́день прия́тний.

20. И, згорну́вши кни́гу, віддав слузі, та й сів. И о́чі всіх у шко́лі були́ зве́рнені на не́го.

21. Почав же глаго́лати до них: Що сёго́дні справди́лось писа́ннє се в уша́х ва́ших.

22. И всі свідкува́ли іому́, и дивува́лись благода́тніми слова́ми, виходя́чими з уст іого́. И каза́ли: Хиба́ сей не син Іо́сифів?

23. И рече́ до них: Пе́вно ска́жете менї при́повість оцю́: Лі́карю, ви́лічи себе́ само́го: про що ми чу́ли, що ста́лось у Капернау́мі, зроби́ й тут у своїй краї́ні.

24. Рече́ ж: Истино глаго́лю вам: Що ні оди́н проро́к не є́сть прия́тен в отчині своїй.

25. По пра́вді ж глаго́лю вам: Бага́то вдови́ць було́ за днів Иллі́ в Изра́ілі, як зачини́лось не́бо на три ро́ки и шість мі́сяців, и голодне́ча вели́ка ста́ла по всій землі́;

26. та й до жо́дної з них не по́слано Иллі́, ті́льки в Саре́пту Сидо́ньску до жі́нки вдови́ці.

27. И бага́то прокаже́нних було́ за Є́лисе́я проро́ка в Изра́ілі, та й жо́ден з них не очи́стився, ті́льки Неема́н Сиряни́н.

28. И сповни́лись усі лю́тостю в шко́лі, почу́вши се,

29. и вста́вши ви́гнали іого́ геть из го́рода, и ви́провадили іого́ аж на верх гори́, на котрій го́род їх збудо́вано, щоб ски́нути іого́.

30. Він же, пройшо́вши сере́д них, пійшо́в,

31. и прийшо́в у Капернау́м, го́род Галиле́йський, и навча́в їх по суббо́там.

32. И дивува́лись воні́ нау́кою іого́: бо з вла́стю було́ сло́во іого́.

33. И був у шко́лі чолові́к, ма́ючи ду́ха нечи́стого, и крича́в го́лосом вели́ким,

34. ка́жучи: Оста́в; що нам и тобі́, Іису́се Назаряни́не? чи прийшо́в єсі́ ви́губити нас? Я зна́ю тебе́, хто єсі́: Свяги́й Бо́жий.

35. И погрози́в іому́ Іису́с, глаго́лючи: Мовчи́ и ви́йди з не́го. И ки́нувши ним дия́вол на сере́дину, ви́йшов з не́го, нічо́го не зашко́дивши іому́.

36. И обня́в страх усі́х, и говори́ли оди́н до одно́го, ка́жучи: Що се за сло́во, що вла́стю и си́лою повелі́ва́є нечи́стим духа́м, и вихо́дять?

37. И розійшо́вся по́голос про не́го скрізь по всій око́лиці.

38. Уста́вши ж він из шко́ли, ввійшо́в у госпо́ду Си́монову. Те́щу ж Си́монову схопи́ла пропа́сниця вели́ка, и блага́ли іого́ за не́і.

39. И, ста́вши над не́ю, погрози́в пропа́сниці, и поки́нула ії; за́раз же уста́вши послу́гувала ім.

40. Як же захо́дило со́нце, всі, в ко́го були́ неду́жі на вся́кі не́дуги, приво́дили їх до не́го; він же, на ко́жного з них ру́ки склада́ючи, сціля́в їх.

41. Вихо́дили ж и бісі́ з мно́гих, и крича́ли ка́жучи: Що ти єсі́ Христо́с, Син Бо́жий. И грозячи́ не дава́в ім говори́ти: бо воні́ зна́ли, що він Христо́с.

42. Як же наста́в день, ви́йшовши пійшо́в у пусте́ мі́сце; и лю́де шука́ли іого́, и прийшли́ до не́го, и вдержували іого́, щоб не йшов від них.

43. Він же рече́ до них: Що и и́ншим города́м благовісти́ти мені́ тре́ба ца́рство Бо́же: бо на се я по́сланий.

44. И проповідував по шко́лах Галиле́йських.

Голова́ V.

И ста́лось, як наро́д то́впився до не́го слу́хати сло́во Бо́же, він стоя́в коло́ о́зера Генисаре́цького.

2. И поба́чив два чо́вни, що стоя́ли край о́зера, риба́лки ж, одійшо́вши від них, полоска́ли неводи́.

3. Ввійшо́вши ж ув оди́н з чо́внів, що був Си́монів, проси́в іого́ від земли́ відча́лити тро́хи. И сі́вши навча́в наро́д из чо́вна.

4. Як же переста́в глаго́лати, рече́ до Си́мона: Постуни́ на глибі́нь, та заки́ньте неводи́ ва́ші на лови́тву.

5. И озва́вшись Си́мон, ка́же іому́: Наста́вниче, всю ніч труди́вшись, нічо́го не піймали ми; ті́льки ж, по сло́ву твоє́му, заки́ну не́вода.

6. И, се зроби́вши, вловили пребага́то ри́би; роздер́ся ж не́від іх,

7. и махну́ли вони́ на това́ришів своїх, що були́ в дру́гому чо́вні, щоб прийшли́ помогти́ ім. И прийшли́ вони́, и сповни́ли оби́два чо́вни́, так що потопа́ли вони́.

8. Ба́чивши ж Си́мон Петр, припа́в до колі́н Ису́сових, ка́жучи: Иди́ від ме́не: бо я чоловік грішни́й, Го́споди.

9. Страх бо обня́в іого́ и всіх из ним од ула́ву ри́би, що вловили́.

10. Так са́мо й Якова и Іоа́на, синів Зеведе́вих, що були́ спі́льниками Си́монови. И рече́ до Си́мона Ису́с: Не лякайся: від ни́ні люде́й ловитимеш.

11. И пригна́вши вони́ човни́ свої до бе́рега, поки́нувши все пійшли́ слідо́м за ним.

12. И ста́лось, як був він ув одні́м го́роді, аж ось чоловік уве́сь у прока́зі. И, поба́чивши Ису́са, упа́вши на лице́, блага́в іого́, ка́жучи: Го́споди, коли́ хо́чеш, мо́жеш мене́ очи́стити.

13. И простя́гши він ру́ку, приторкну́всь до не́го, глаго́лючи: Хо́чу; очи́стись. И за́раз прока́за поки́нула іого́.

14. И наказа́в він іо́му ніко́му не говори́ти, а пійшо́вши покажи́ себе́ свяще́нникові та принеси́ за очище́ннє твоє́, як звелі́в Мойсе́й, на свідкува́ннє ім.

15. Та розійшло́сь більш сло́во про не́го, и насхо́дилось наро́ду пребага́то слу́хати и сцілятись у не́го від не́дуг своїх.

16. Він же вихо́див у пусти́ню та моли́вся.

17. И ста́лось одного́ дня, що він учи́в, и сиді́ли Фарисе́і та учи́телі зако́ну, що поприхо́дили з усіх сіл Галиле́йських та Юде́йських и з Єрусали́му, и си́ла Госпо́дня була́ на сціле́ннє іх.

18. И ось чоловíки принеслú на постéлі чоловíка, що був росслáблений, и шукáли, як би внестú іогó та положúти перéд ним.

19. И, не знайшóвши, як би внестú іогó кріз нáтовп, злíзши на хáту, кріз черепяну́ стéлю спустúли іогó з постíллю в серéдину перéд Исýса.

20. И, бáчивши вíру їх, речé іому́: Чоловíче, оставля́ються тобí гріхú твоí.

21. И почалú міркувáти письмéнники та Фарисéі, кáжучи: Хто сей, що говóрить хулу́? Хто мóже оставля́ти гріхú, як тíльки одúн Бог?

22. Постерíгши ж Исýс дýмки їх, озвáвшись речé до них: Що ви говóрите в серця́х вáших?

23. Що лéгше? сказáти: Оставля́ються тобí гріхú твоí; або́ сказáти: Встань та й ходú?

24. От же, щоб знáли ви, що власть мáє Син чоловíчий на землí оставля́ти гріхú, (речé росслáбленому:) Тобí глагóлю: Устáнь, и, взя́вши постíль твою́, идú до дóму твогó.

25. И зáраз устáвши перéд нимú и взя́вши на чóму лежáв, пійшóв до дóму свогó, прославля́ючи Бóга.

26. И óстрах обня́в усíх, и прославля́ли Бóга, и сповнúлися страхóм, кáжучи: Що бáчили предúвне сьогóдні.

27. А пíсля́ сьогó вúйшов, и побáчив митникá на имя́ Левúю, сидя́чого на мúтниці, и речé іому́: Идú слідóм за мнóю.

28. И, зостáвивши все, устáвши пійшóв слідóм за ним.

29. И справúв гостúну велúку Левúй іому́ у госпóді своíй, и булó там багáто митникíв и úнших, що сидíли з нимú.

30. И нарікáли письмéнники їх та Фарисéі на учеників іогó, кáжучи: Нá що з митникáми та грíшниками істе́ й пьете́?

31. И озвáвшись Исýс, речé до них: Не трéба здорóвому лíкаря, а недýжому.

32. Не прийшóв я клúкати прáведників, а грíшників до покая́ння.

33. Воní ж казáли до нéго: Чогó ж ученúкі Іоáнові пóстять чáсто и мóляться, так самó й Фарисéйські, твоí жі дя́ть и пьють?

34. Він же речé до них: Чи змóжете синíв весíльних, пóки женúх з нимú, застáвити пóстити?

35. Прийдуть же дні, що візьму́ть и жениха́ від них, тоді́ по́ститимуть в ті дні.

36. Сказа́в же й при́повість до них: Що ніхто́ ла́тки з оде́жини нові́ не пришива́є до оде́жини старо́ї; коли́ ж ні, то й нову́ розідре́, и стари́й не ли́чить ла́тка з нового́.

37. И ніхто́ не налива́є випа́ нового́ в бурдюки́ старі́; коли́ ж ні, порве́ нове́ вино́ бурдюки́, и вино́ ви́тече, и бурдюки́ пропаду́ть.

38. А вино́ нове́ в бурдюки́ нові́ налива́ють, то й бу́де все ціле́.

39. Ніхто́, пи́вши старе́, не бажа́є за́раз нового́: ка́же бо: Старе́ лу́чче.

Голова́ VI.

И ста́лось дру́гоі суббо́ти після́ пе́ршоі, ийшо́в він чере́з за́сіви, и рва́ли ученики́ іого́ колоссе́, та й і́ли, поте́рши в рука́х.

2. Де́які ж з Фарисе́ів каза́ли ім: На́ що ро́бите, чого́ не годи́ться роби́ти в суббо́ту?

3. И, озва́вшись до них, рече́ Ису́с: Хиба́ и того́ не чита́ли, що зроби́в Дави́д, як зголоднів він и ті, що були́ з ним:

4. як, увійшо́вши він у дом Бо́жий, хліби́ предложе́ння взяв и ів, и дав тако́ж тим, що були́ з ним, котри́х не годи́лось і́сти, хиба́ одни́м свяще́нникам?

5. И рече́ ім: Що Син чоловічий Госпо́дь и суббо́ти.

6. И ста́лось и дру́гоі суббо́ти, ввійшо́в він у шко́лу та й навча́в; и був там чолові́к, и рука́ в не́го пра́ва була́ суха́.

7. Назира́ли ж іого́ письме́нники та Фарисе́і, чи в суббо́ту сціля́тиме, щоб знайти́ вину́ на не́го.

8. Він же знав ду́мки іх, и рече́ чолові́ку сухору́кому: Уста́нь и стань на сере́дину. Він же вста́вши стоя́в.

9. Рече́ ж Ису́с до них: Спита́ю вас: Що годи́ться по суббо́там: до́бре роби́ти, чи лихе́ роби́ти? ду́шу спаса́ти, чи погубля́ти?

10. И, спогля́нувши круго́м по всіх іх, рече́ чолові́кові: Простягни́ ру́ку твою́. Він же зроби́в так; и ста́ла рука́ іого́ здоро́ва, як и дру́га.

11. Вони́ ж сповни́лись безу́мства и говори́ли оди́н до 'дно́го, що б зроби́ти Ису́сові.

12. Ста́ложся ти́ми дня́ми, ви́йшов він на го́ру моли́тись, и був усю́ ніч на моли́тві Бо́гу.

13. А, як наста́в де́нь, покли́кав ученикі́в своїх; и, ви́бравши з них дванадцятёх, котри́х и апо́столами назва́в:
14. Си́мона, що назва́в Петро́м, та Андре́я бра́та іого́, Якова та Іоа́на, Фили́па та Варѳоломе́я,
15. Матѳе́я та Ѳому́, Якова Алфе́євого та Си́мона, на прізвище Зи́лота,
16. Юду Якового та Юду Искарио́цького, що й ста́вся зра́дником;
17. и зійшо́вши з ними́, став на мі́сці рі́вному, и товари́ство ученикі́в іого́, и мно́жество вели́ке люде́й з усіе́і Юде́і и Єрусали́му, и з побере́жжя Ти́рського та Сидо́ньского, що поприхо́дили слу́хати іого́ и сціля́тися від не́дуг своїх,
18. и му́чені від духі́в нечи́стих; и сціля́лися.
19. И ввесь наро́д шука́в приторкну́тись до не́го: бо си́ла від не́го вихо́дила, и сціля́в усіх.
20. И зня́вши він о́чі свої на ученики́ свої, рече́: Блаже́нні, вбо́гі: бо ва́ше ца́рство Бо́же.
21. Блаже́нні, голо́дні тепе́р: бо наси́титесь. Блаже́нні плачу́щі тепе́р: бо смія́тиметесь.
22. Блаже́нні, коли́ ненави́дітимуть вас лю́де, и коли́ прожену́ть вас, и осоро́млять, и ви́кинуть имя́ ва́ше, як зло, задля́ Си́на чоловічого.
23. Ра́дуйтесь того́ дня и веселі́тесь: ось бо нагоро́да ва́ша вели́ка на не́бі: так бо чини́ли проро́кам батьки́ іх.
24. Го́ре ж вам, бага́тим! бо прийняли́ ви утіху ва́шу.
25. Го́ре вам, си́тим! бо голодува́тимете. Го́ре вам, що смієте́сь тепе́р! бо сумува́тимете да пла́катимете.
26. Го́ре вам, коли́ до́бре говори́тимуть про вас усі лю́де! так бо роби́ли лжепроро́кам батьки́ іх.
27. Ті́льки ж глаго́лю вам слу́хаючим: Любі́ть ворогі́в ва́ших, до́бре робі́ть ненави́дникам ва́шим,
28. благословля́йте клену́чих вас, и моліться за обиди́чиків ва́ших.
29. Хто бє́ тебе́ у щоку́ підста́в и дру́гу; и хто бере́ твою́ сви́ту, и жупанка́ не бороня́й.
30. Вся́кому, хто про́сить у те́бе, дай, и хто бере́ що твоє́, не допевня́йся.
31. И, як хо́чете, щоб чини́ли вам лю́де, так и вы чині́ть ім.
32. И коли́ лю́бите тих, хто

лю́бить вас, яка́ вам дя́ка? бо й гріш-ники тих, хто іх лю́бить, лю́блять.

33. И коли́ добро́ ро́бите тим, хто добро́ ро́бить вам, яка́ вам дя́ка? бо й гріш-ники те саме́ чи́нять.

34. И коли́ позича́єте тим, від ко́го ма́єте надію одер-жати, яка́ вам дя́ка? бо й гріш-ники гріш-никам позича́ють, щоб одержати сті́льки ж.

35. Ні, любіть ворогів ва́ших, и добро́ робіть, и позича́йте, нічо́го від них не сподіва́ючись; и бу́де нагоро́да ва́ша вели́ка, и бу́дете сина́ми Ви́шнёго: бо він благи́й до невдя́чних и лихи́х.

36. Бу́дте ж оце́ милосе́рні, як и Оте́ць ваш милосе́рден.

37. И не суді́ть, то й не бу́дете су́джені; не осу́джуйте, то й не бу́дете осу́джені; прощайте, то й бу́де вам про́щено.

38. Дава́йте, то й вам бу́де да́но; мі́ру до́бру, натало́вану, и стру́снуту, и на́дто переси́пану дава́тимуть вам на ло́но ва́ше. Тако́ю бо мі́рою, яко́ю мі́ряєте, відмі́ряється вам.

39. Сказа́в же при́повість їм: Чи мо́же сліпи́й сліпо́го води́ти? хиба́ оби́два в я́му не впаду́ть?

40. Нема́ ученика́ над учи́теля свого́; зве́ршений же ко́жен бу́де, як учи́тель іого́.

41. Чого́ ж ди́висся на поро-ши́ну в о́ці бра́та твого́, лома́ки ж у своє́му о́ці не чу́єш?

42. И як мо́жеш каза́ти бра́тові твоє́му: Бра́те, дай ви́йму порош и́ну, що в о́ці твоїм, сам в о́ці своїм лома́ки не ба́чивши? Лицемі́ре, ви́кинь пе́рше лома́ку з о́ка твого́, и тоді ба́читимеш ви́йняти порош и́ну з о́ка бра́та твого́.

43. Нема́ бо де́рева до́брого, що ро́дить о́вощ гнили́й; ані де́рева гнило́го, що ро́дить о́вощ до́брий.

44. Ко́жне бо де́рево по сво́му о́вощу пізнаєть ся: не збира́ють бо з терни́ни смо́кви, ані збира́ють з ожи́ни виногра́ду.

45. До́брий чолові́к з до́брого ска́рбу се́рця свого́ виносить до́бре; а лихи́й чолові́к з лихо́го ска́рбу се́рця свого́ виносить лихе́: бо з пере́повні се́рця промовля́ють уста́ іого́.

46. На́ що ж мене́ зовете́ Го́споди, Го́споди, и не ро́бите, що я глаго́лю?

47. Вся́кий, хто прихо́дить

до ме́не, и слу́хає слова́ мої, та й чи́нить іх, покажу́ вам, кому́ він подо́бен:

48. подо́бен він чоловікові, будую́чому буди́нок, що ви́копав глибо́ко, и положи́в підва́лину на ка́мені; як же по́відь наста́ла, напе́рла бистрíнь на буди́нок той, и не змогла́ схитну́ти іого́: збудо́вано бо іого́ на ка́мені.

49. Хто ж слу́хає, та́ не чи́нить, подо́бен чоловікові, будую́чому буди́нок на землí, без підва́лини, на котри́й напе́рла бистрíнь, и за́раз упа́в, и була́ руíна буди́нка того́ вели́ка.

Голова́ VII.

Як же скінчи́в усí глаго́ли свої в слу́хи лю́дям, увійшо́в у Капернау́м.

2. В одного́ ж со́тника слуга́ недугу́ючи мав умира́ти, котри́й був іому́ дорогий.

3. Почу́вши ж про Иису́са, післа́в до не́го старши́х Жидівських, блага́ючи іого́, щоб прийшо́вши спас слугу́ іого́.

4. Воні́ ж, прийшо́вши до Иису́са, блага́ли іого́ пи́льно, говорячи: Що досто́єн він, щоб іому́ зроби́в се:

5. лю́бить бо на́рід наш, и шко́лу він збудува́в нам.

6. Иису́с же пійшо́в з ними. И як вже він недале́ко був од буди́нка, ви́слав до не́го со́тник дру́гів, говорячи іому́: Го́споди, не трудúсь: бо я недосто́єн, щоб ти під сте́лю мою́ ввійшо́в:

7. тим и себе́ не вважа́в досто́йним до те́бе прийти́; тíльки промо́в сло́во, то й оду́жає слуга́ мій.

8. Бо й я чоловік під власть поста́влений, ма́ючи під собо́ю во́íнів; и скажу́ сему́: Иди́, то и йде: а дру́гому: Прийди́, то й прúйде; а слузí моєму́: Роби́ оце́, то й зро́бить.

9. Почу́вши ж се Иису́с, дивува́вся іому́, и, обернувшись до йду́чого за собо́ю наро́ду, рече́: Глаго́лю вам: На́віть в Изра́ілі, такóі вíри не знайшо́в я.

10. И верну́вшись по́слані у буди́нок, знайшли́ недужнёго слугу́ здоро́вим.

11. И ста́лось дру́гого дня, ийшо́в у го́род, зва́ный На́ін; и йшло з ним дово́лі учеників іого́, и бага́то наро́ду.

12. Як же наближи́вся до городських воріт, аж ось ви́несено ме́ртвого, си́на єди́ного в ма́тери своєí, вона́ ж була́ вдова́; и бага́то наро́ду з го́роду було́ з не́ю.

13. И поба́чивши íї Го-

спо́дь, змилосе́рдивсь над не́ю, и рече́ ій: Не плач.

14. И приступи́вши приторкну́вся до мар; ті ж, що несли́, зупини́лись. И рече́: Моло́дче, тобі́ глаго́лю, встань.

15. И сів мерле́ць, и почáв говори́ти. И оддáв іого́ ма́тері іого́.

16. Обня́в же страх усíх; и прославля́ли вони́ Бо́га, ка́жучи: Що проро́к вели́кий устáв між на́ми, и: Що одві́дав Бог люде́й своíх.

17. И розійшло́сь сло́во се по всій Юде́і про не́го и по всій око́лиці.

18. И сповісти́ли Іоа́на ученики́ іого́ про все те.

19. И покли́кавши двох ученикíв своíх Іоа́н, післáв до Ису́са, ка́жучи: Ти єси́ грядýщий, чи и́ншого жда́ти нам?

20. Прийшо́вши ж до не́го чоловíки, казáли: Іоа́н Христи́тель прислáв нас до те́бе, ка́жучи: Ти єси́ грядýщий, чи и́ншого ждáти нам?

21. Того́ ж часу́ сціля́в він мно́гих від не́дуг и ран, и духíв лихи́х, и мно́гим слі́пим давáв прозрíннє.

22. И озвáвшись Ису́с, рече́ ім: Идíть сповістíть Іоа́на, що ба́чили и чу́ли: як слíпі прозира́ють, кривí хо́дять, прокаже́нні очища́ються, глухí чу́ють, ме́ртві встаю́ть, и вбо́гі благовіству́ють.

23. И блаже́н, хто не зблазни́ться мно́ю.

24. Як же пійшли́ посланцí Іоа́нові, почáв глаго́лати до наро́ду про Іоа́на: Чого́ вихо́дили ви диви́тись у пусти́ню? На тростúну, що ві́тер коли́ше?

25. Або́ чого́ ж вихо́дили ви диви́тись? На чоловíка в мягку́ оде́жу одя́гненого? Ось ті, що в оде́жі пи́шній та ро́скоші, пану́ють у царськи́х дворáх.

26. Або́ чого́ вихо́дили ви диви́тись: На проро́ка? Так, глаго́лю вам, и більш проро́ка.

27. Се той, про ко́го напи́сано: Ось я посилáю а́нгела мого́ пере́д лице́м твоíм, що пригото́вить доро́гу твою́ пере́д тобо́ю.

28. Глаго́лю бо вам: Бíльшого між наро́жденими від жіно́к проро́ка над Іоа́на Христи́теля нема́; наймéнший же у ца́рстві Бо́жім більший від не́го.

29. И ввесь наро́д слу́хаючи, и митники́, оправди́ли Бо́га, христи́вшись хрище́нєм Іоа́новим.

30. Фарисе́і ж та зако́нники ра́ду Бо́жу про них

відки́нули, не христи́вшись від не́го.

31. Рече́ ж Госпо́дь: Кому́ ж оце́ уподоблю́ люде́й ро́ду сёго́? и кому́ подо́бні вони́?

32. Подо́бні вони́ ді́тям, що сидя́ть на торгу́ та гука́ють одно́ на 'дно́го, та й ка́жуть: Ми сурми́ли вам, а ви не скака́ли; ми голоси́ли вам, а ви не пла́кали.

33. Прийшо́в бо Іоа́н Христи́тель, що хлі́ба не ість, ані́ вина́ не пьє, и ка́жете: Дия́вола ма́є.

34. Прийшо́в Син чолові́чий, що ість и пьє, и ка́жете: Ось чолові́к прожо́ра та пьяни́ця, митника́м друг и гріши́никам.

35. И оправди́лась прему́дрість од дітей свої́х усі́х.

36. Проси́в же хтось іого́ з Фарисе́їв, щоб ів з ним. И, ввійшо́вши в госпо́ду Фарисе́єву, сів за столо́м.

37. И ось жі́нка у го́роді, що була́ гріши́ниця, дові́давшись, що сиди́ть за столо́м у госпо́ді Фарисе́євій, принісши любастровий збано́чок ми́ра,

38. и ста́вши коло́ ніг іого́ зза́ду пла́чучи, почала́ обмива́ти но́ги іого́ сліза́ми, и воло́ссєм голови́ свое́і обтира́ла и цілува́ла но́ги іого́, и масти́ла ми́ром.

39. Ба́чивши ж Фарисе́й, що запроси́в іого́, каза́в сам у собі́, гово́рячи: Коли́б сей був проро́к, знав би, хто и яка́ се жі́нка, що прито́ркується до не́го: бо гріши́ниця вона́.

40. И озва́вшись Ису́с, рече́ до не́го: Си́моне, ма́ю тобі́ щось сказа́ти: Він же ка́же: Учи́телю, скажи́.

41. Два довжники́ були́ в одного́ вири́теля; оди́н завини́в пятьсо́т дена́ріив, дру́гий же пятьдеся́ть.

42. Як же не ма́ли чим оддава́ти, обо́м прости́в він. Хто ж оце́ з них, скажи́, більш іого́ люби́тиме?

43. Озва́вся ж Си́мон и ка́же: Ду́маю, що той, кому́ більш прости́в він. Він же рече́ йому́: Пра́во суди́в єси́.

44. И, оберну́вшись до жі́нки, рече́ Си́монові: Чи ба́чиш ти сю жі́нку? Увійшо́в я в твою́ госпо́ду, води́ на но́ги мої́ не дав єси́; ся ж сліза́ми обми́ла но́ги мої́, и воло́ссєм голови́ свое́і обте́рла.

45. Цілува́ння не дав єси́ мені́; ся ж відколи́ ввійшо́в я, не переста́ла цілува́ти но́ги мої́.

46. Оли́вою голови́ мое́і не намасти́в єси́; ся ж ми́ром намасти́ла но́ги мої́.

47. Тим глаго́лю тобí: Оставля́ються гріхи́ їй мно́гі: бо возлюби́ла мно́го; кому́ ж ма́ло оставля́ється, ма́ло лю́бить.

48. Рече́ ж їй: Оставля́ються гріхи́ твої.

49. И почали́ ті, що вку́пі сидíли, каза́ти в собí: Хто сей, що й гріхи́ відпуска́є?

50. Рече́ ж до жíнки: Вíра твоя́ спасла́ тебе́; иди́ з упоко́єм.

Голова́ VIII.

И ста́лось опісля́, прохо́див він городи́ и се́ла, проповíдуючи и благовíству́ючи ца́рство Бо́же; и двана́дцять з ним,

2. и де́які жінки́, що були́ сцíлені од духíв лихи́х и не́дуг: Мари́я, на прíзвище Магдали́на, що з неí сім бісíв ви́йшло,

3. и Іоа́нна, жíнка Хуза́на, Иродового приста́вника, и Суса́нна, и и́нших бага́то, що послу́гували іму́ з добра́ свого́.

4. Як же зійшло́сь бага́то наро́ду та з уся́ких городíв поприхо́дили до не́го, промо́вив при́повістю:

5. Ви́йшов сія́ч сíяти насíннє своє́; и, як він сíяв, и́нше впа́ло край шляху́; и поприто́птувано іого́, и пта́ство небе́сне поже́рло іого́.

6. А и́нше впа́ло на ка́мінь; и посхо́дивши посо́хло: бо не ма́ло во́гкости.

7. А и́нше впа́ло між терни́ну; и розви́вшись терни́на з ним, поглуши́ла іого́.

8. А и́нше впа́ло на зе́млю до́бру; и зійшо́вши дало́ о́вощ у со́теро. Се промо́вивши, покли́кнув: Хто ма́є у́ші слу́хати, нехай слу́хає.

9. Пита́ли ж іого́ ученики́ іого́, ка́жучи: Що се за при́повість оця́?

10. Він же рече́: Вам да́но зна́ти та́йни ца́рства Бо́жого, дру́гим же в при́повістях, щоб ди́влячись не ба́чили, и слу́хаючи не розумíли.

11. Єсть же ся при́повість: Насíннє, се сло́во Бо́же.

12. Ті, що край шляху́, се, що слу́хають; опісля́ ж прихо́дить дия́вол, та й забира́є сло́во з се́рця іх, щоб ві́руючи не спаслúся.

13. Що ж на ка́мені, се, що, ви́слухавши, з ра́дістю прийма́ють сло́во, та сі ко́реня не ма́ють; до часу́ ві́рують, а під час споку́си відпада́ють.

14. Що ж між терни́ну впа́ло, се, ті, що ви́слухавши, відхо́дять, и журбо́ю, та бага́тством, та роско́шами життя́ поглу́шені, не даю́ть о́вощу.

15. Що ж у до́брій земли́, се ті, що, ви́слухавши сло́во, в се́рцю щи́рому и до́брому держа́ть, и даю́ть о́вощ у терпі́нню.

16. Ніхто́ ж свічку засві́ти́вши, не покрива́ її посу́диною, або́ під лі́жко її ста́вить; ті́льки ж на свічнику́ ста́влять, щоб входя́чії ба́чили світ́ло.

17. Нема́ бо нічо́го та́йного, що не ви́явиться, и нічо́го вта́єного, що не взна́ється и на яв не ви́йде.

18. Вважа́йте оце́, як слу́хаєте: хто бо ма́є, да́ться тому́; а хто не ма́є, и що здає́ться ма́є, візьметься від не́го.

19. Прийшла́ ж тоді́ до не́го ма́ти и брати́ іго́, та й не могли́ зійти́сь из ним за наро́дом.

20. И сповісти́ли іго́, ка́жучи: Ма́ти твоя́ та брати́ твої стоя́ть надворі́: хо́чуть тебе́ ба́чити.

21. Він же озва́вшись рече́ до них: Ма́ти моя́ та брати́ мої ті, хто сло́во Бо́же слу́хає и чи́нить іго́.

22. Ста́лося ж одного́ дня, и він увійшо́в у чо́вен, и ученики́ іго́; и рече́ до них: Попливемо́ на той бік о́зера. И відча́лили.

23. Як же пли́ли, засну́в він; и найшла́ бу́ря вітряна́ на о́зеро, и залива́ло іх, и були́ вони́ в опа́сності.

24. Приступи́вши ж розбуди́ли іго́, ка́жучи: Наста́вниче, наста́вниче, погиба́ємо. Він же вста́вши, погрози́в ві́трові та буя́нню води́; и зупини́лись, и наста́ла тишина́.

25. Рече́ ж ім: Де ж ві́ра ва́ша? Вони́ ж поля́кані дивува́лись, ка́жучи оди́н до 'дно́го: Хто ж оце́ сей, що и вітра́м повеліва́є, и води́, и слу́хають іго́?

26. И переплили́ в зе́млю Гадари́ньску, що по тім бо́ці Галиле́і.

27. Як же ви́йшов він на зе́млю, зустрі́в іго́ оди́н чоловік з го́рода, що мав бі́са з да́внёго часу́, и оде́жи не вдяга́в, и в ха́ті не пробува́в, ті́льки по гроба́х.

28. Поба́чивши ж Ису́са и закрича́вши, припа́в до не́го, и го́лосом вели́ким промо́вив: Що мені и тобі, Ису́се, Си́ну Бо́га Ви́шнёго? блага́ю тебе́, щоб мене́ не му́чив.

29. Повелі́в бо ду́хові нечи́стому ви́йти з чоловіка: по́часту бо схо́плював іго́; и заково́вано іго́ в залі́за та пу́та, и стере́жено и, розбива́ючи око́ви, був гна́ний од бі́са в пусти́ню.

30. Пита́в же іого́ Иису́с, глаго́люи: Яке́ тобі има́? Він же ка́же: Легио́н: бо бісі́в бага́то ввійшло́ в не́го.

31. И блага́ли іого́, щоб він не вели́в їм ийти́ в безо́дню.

32. Був же там вели́кий гурт свине́й, що па́сся на горі́; и блага́ли іого́, щоб дозво́лив їм в них увійти́. И дозво́лив їм.

33. Ви́йшовши ж бісі́ з чолові́ка, увійшли́ в сви́ні; и ки́нувся гурт из кру́чи в о́зеро, та й потону́в.

34. Поба́чивши ж пастухи́, що ста́лось, повтіка́ли, и пійшо́вши сповісти́ли по города́х и по се́лах.

35. Повихо́дили ж диви́тись, що ста́лось, и прийшли́ до Иису́са, и знайшли́ сидя́чого чолові́ка, що з не́го бісі́ ви́йшли, одя́гненого и при ро́зумі, в ногах у Иису́са, и злека́лись.

36. Сповісти́ли ж іх и ті, що ба́чили, як спа́сса бісну́ва́тий.

37. И блага́в іого́ ввесь наро́д окóлиці Гадари́ньскоі ви́йти від них: бо страх вели́кий обня́в іх; він же, ввійшо́вши в чóвен, верну́вся.

38. Блага́в же іого́ чолові́к, з котро́го ви́йшли бісі́, щоб бу́ти з ним; відпусти́в же іго́ Иису́с, глаго́лючи:

39. Верни́сь до до́му твого́ та роскажи́, скíльки зроби́в тобі́ Госпо́дь. И пійшо́в він по всёму́ го́роду, пропові́дуючи, скíльки зроби́в іому́ Иису́с.

40. Ста́лося ж, як верну́всь Иису́с, прийня́в іого́ наро́д: всі бо дожида́ли іого́.

41. И ось прийшо́в чолові́к, котро́му има́ Яір, (и сей був старши́но́ю над шко́лою), и, припа́вши до ніг Иису́сові, блага́в іого́, щоб увійшо́в у госпо́ду іого́.

42. Бо дочка́ еди́на була́ в не́го літ дванадцяти́, и та вмира́ла. Як же йшов він, наро́д тиснувся до не́го;

43. и одна́ жíнка, бу́вши в кровоті́чі ро́ків двана́дцять, котра́, на лікарів ви́тративши ввесь прожи́ток, не могла́ ні від ко́го ви́гоітись,

44. и, приступи́вши зза́ду, приторкну́лась до кра́ю оде́жи іого́, и за́раз переста́ла кровоті́ч ії.

45. И рече́ Иису́с: Хто приторкну́вся до ме́не? Як же всі відпира́лись, сказа́в Петр и ті, що з ним: Наста́вниче, наро́д то́впиться та ти́снеться до те́бе, а ти ка́жеш: Хто приторкну́всь до ме́не?

46. Иису́с же рече́: Приторкну́вся до ме́не хтось; я бо чув, що си́ла ви́йшла з ме́не.

47. Ба́чивши ж жі́нка, що не вта́ iться, трясу́чи́сь приступи́ла и, припа́вши пере́д ним, з яко́і причи́ни приторкну́лась до не́го, сповісти́ла іого́ пере́д усі́м наро́дом, и як оду́жала за́раз.

48. Він же рече́ ій: Бодри́сь, до́чко: ві́ра твоя́ спасла́ тебе́; иди́ з упоко́єм.

49. Ще він промовля́в, прихо́дить оди́н від шкільно́го старшини́, ка́жучи іому́: Що вме́рла дочка́ твоя́; не труди́ учи́теля.

50. Ису́с же, почу́вши, озва́вся до не́го, глаго́лючи: Не бі́йся: ті́льки ві́руй, то й спасе́ться.

51. Увійшо́вши ж у госпо́ду, не пусти́в увійти́ нікого́, ті́льки Петра́, та Якова, та Іоа́на, та ба́тька дити́ни и ма́тір.

52. Пла́кали ж усі́ и голоси́ли по ній; він же рече́: Не пла́чте: не вме́рла а спить.

53. И смія́лись вони́ з не́го, зна́ючи, що вме́рла.

54. Він же, ви́провадивши надві́р усі́х, и взя́вши за ру́ку ії, покли́кнув, глаго́лючи: Ді́вчинко, встань.

55. И верну́вся дух ії, и вста́ла за́раз; и звелі́в ій да́ти і́сти.

56. И дивува́лись роди́телі ії; він же запові́в ім нікому́ не каза́ти, що ста́лось.

Голова́ IX.

Скли́кавши ж дванадцятёх учеників своіх, дав ім си́лу и власть над усіма́ біса́ми, и не́дуги сціля́ти.

2. И післа́в іх проповіду-вати ца́рство Бо́же та оздо-ро́влювати неду́жих.

3. И рече́ до них: Нічо́го не берíть на доро́гу, ні па́-лиці, ні торби́ни, ні хлі́ба, ні сріблá, ані по дві оде́жині ма́йте.

4. И в кото́ру госпо́ду при́йдете, там пробува́йте и звід-тіля́ вихо́дьте.

5. А хто не при́йме вас, ви-хо́дячи з го́рода того́, и по́-рох з ва́ших ніг обтрусíть на свідкува́ннє про́ти них.

6. Ви́йшовши ж ходи́ли по се́лах, благовіству́ючи та сці-ля́ючи всю́ди.

7. Почу́в то Ирод четверо-вла́стник усе́, що ста́лось від не́го, та й стуманíв: тим що де́які каза́ли, що Іоа́н уста́в з ме́ртвих,

8. и́нші ж, що Илля́ яви́вся, дру́гі ж, що оди́н з проро́ків стари́х воскре́с.

9. И ка́же Ирод: Іоа́на я стяв; хто ж се той, про ко-тро́го я чу́ю таке́? И шука́в ви́діти іого́.

10. И верну́вшись апо́сто-ли, оповіда́ли іому́, що чини́-

ли. И взя́вши іх, пійшо́в окро́ме у мі́сце пусте́ го́рода, зва́ного Виѳсаі́да.

11. Наро́д же дознава́вшись пійшо́в слідо́м за ним; и, прийня́вши іх, глаго́лав ім про ца́рство Бо́же и, кому́ тре́ба було́ сціле́ння, оздоро́влював.

12. День же поча́в нахиля́тись; приступи́вши ж дванадцять, сказа́ли йому́: Відошли́ наро́д, щоб, пійшо́вши круго́м по се́лах та хутора́х, відпочи́ли и роздобули́ харчи́: бо ми тут у пусто́му мі́сці.

13. Рече́ ж до них: Да́йте ви ім і́сти. Вони́ ж сказа́ли: Нема́ в нас бі́льш, як пять хлібі́в та дві ри́бі; хиба́ що пійшо́вши ку́пимо для всього́ наро́ду сього́ і́жи.

14. Було́ бо до пяти́ ти́сяч чоловіка. Рече́ ж до учені́ків своіх: Садові́ть іх ку́пами по пятдеся́теро.

15. И зробили́ так, и посадови́ли всіх.

16. Узя́вши ж пять хлібі́в та дві ри́би и погля́нувши на не́бо, благослови́в іх, и лама́в, и дава́в ученика́м кла́сти пере́д наро́дом.

17. И і́ли, и наси́тились усі́; и назби́рано оста́льних у них окруши́н дванадцять ко́шиків.

18. И ста́лось, як він моли́вся на самоті́, були́ з ним учени́ки; и спита́в іх, глаго́лючи: Хто я, ка́же наро́д?

19. Вони́ ж озва́вшись сказа́ли: Іоа́н Христи́тель; дру́гі: Илля́; и́нші ж: Що оди́н проро́к из стари́х воскре́с.

20. Рече́ ж ім: Ви ж, хто я, ка́жете? Озва́вся ж Петр и сказа́в: Христо́с Бо́жий.

21. Він же, заказа́вши ім, повелів нико́му не каза́ти про се,

22. глаго́лючи: Що му́сить Син чоловічий бага́то терпі́ти, и відцура́ються іого́ старші́, та архиєре́і, та письме́нники, и вбьють, и в тре́тій день воскре́сне він.

23. Рече́ ж до всіх: Коли́ хто хо́че за мно́ю йти, нехай одрече́ться себе́, и бере́ хрест свій що-дня́, та й иде́ слідо́м за мно́ю.

24. Хто бо хо́че ду́шу свою́ спасти́, погу́бить її; хто ж погу́бить ду́шу свою́ задля́ ме́не, той спасе́ її.

25. Що бо за кори́сть ма́тиме чоловік, здобу́вши світ уве́сь, себе́ ж погуби́вши або́ занапасти́вши?

26. Хто бо посоро́миться мене́ и моіх слове́с, того́ и Син чоловічий посоро́миться, як прийде в сла́ві своій, и Отця́, и святи́х а́нгелів.

27. Глаго́лю ж вам и́стино: Єсть де́які між стоя́чими тут, що не вку́сять сме́рти, аж по́ки поба́чять ца́рство Бо́же.

28. Було́ ж після́ слове́с тих днів з ві́сім, и взя́вши Петра́, та Іоа́на, та Якова, зійшо́в на го́ру моли́тись.

29. И, як моли́вся він, вид лиця́ іого́ став и́нший, и оде́жа іого́ біла, блиску́ча.

30. И ось два чоловіки розмовля́ли з ним, котрі були́ Мойсе́й та Илля́;

31. воні́, яви́вшись у сла́ві, говори́ли про смерть іого́, яку́ мав сповни́ти в Єрусали́мі.

32. Петр же и ті, що з ним, були́ ота́гчені сном; пробуди́вшися ж, поба́чили сла́ву іого́ и двох чоловіків, стоя́чих з ним.

33. И ста́лось, як розлуча́лись від не́го, ка́же Петр до Ису́са: Наста́вниче, до́бре нам тут бу́ти: и зро́бимо три наме́ти, оди́н тобі́, и Мойсе́ю оди́н, и оди́н Иллі, не зна́ючи, що ка́же.

34. Як же він се говори́в, поста́ла хма́ра, та й отіни́ла іх, и поляка́лись, як воні́ увійшли́ в хма́ру.

35. И розда́вся го́лос из хма́ри, говорячи: Се син мій лю́бий; слу́хайте іого́.

36. А як був го́лос, зна́йдено Ису́са одного́. И мовча́ли воні́, и нікому не опові́да́ли в ті дні нічо́го, що ба́чили.

37. Ста́лося ж дру́гого дня, як зійшли́ воні́ з гори́, зустрі́ло іого́ бага́то наро́ду.

38. И ось чоловік з наро́ду покли́кнув, ка́жучи: Учи́телю, блага́ю тебе́, згля́нься на си́на мого́; бо він єди́ний у ме́не.

39. И ось дух хапа́є іого́, и він за́раз кричи́ть; и рве іого́ з піно́ю, и ле́дві одхо́дить од не́го, розби́вши іого́.

40. И блага́в я учені́ків твоїх, щоб ви́гнали іого́, и не здолі́ли.

41. И озва́вшись Ису́с, рече́: О ко́дло невірне та розвра́тне! до́ки бу́ду з ва́ми и терпі́тиму вас? Приведи́ сюди́ си́на твого́.

42. Ще ж ийшо́в він, уда́рив ним біс, та й затря́с. Погрози́в же Ису́с ду́хові нечи́стому, и оздорови́в хло́пця, и отда́в іого́ ба́тькові іого́.

43. Зумля́лися ж усі вели́ччем Бо́жим. Як же всі дивува́лись усім, що зроби́в Ису́с, рече́ він до учені́ків своїх:

44. Повкла́дуйте в у́ші ва́ші слова́ сі: Син бо чоловічий ма́є бу́ти ви́даним у ру́ки чоловічі.

45. Воні́ ж не зрозумі́ли сло́ва сёго́, и було́ воно́ закри́те від них, щоб не постерегли́ іого́; и боя́лися пита́ти іого́ про сло́во се.

46. Поста́ла ж ду́мка між ними́, хто був би бі́льший з них.

47. Ису́с же, зна́ючи ду́мку се́рця іх, узя́вши дити́ну, поста́вив її біля́ се́бе,

48. и рече́ ім: Хто при́йме сю дити́ну в има́ моє́, мене́ прийма́є; а хто мене́ при́йме, прийма́є посла́вшого мене́: хто бо найме́нший між усіма́ ва́ми, той бу́де вели́кий.

49. И озва́вшись Іоа́н, ка́же: Наста́вниче, ми ба́чили одного́, що в има́ твоє́ виганя́в бісй, и заборони́ли іому́: бо не хо́дить услі́д з на́ми.

50. И рече́ до не́го Ису́с: Не борони́ть: хто бо не про́ти нас, той з на́ми.

51. И ста́лось, як сповни́лись дні взяття́ іого́ вго́ру, утверди́в лице́ своє́ йти в Єрусали́м,

52. и після́в посланці пере́д лице́м своїм; и пійшо́вши воні́, увійшли́ в село́ Самаря́ньске, щоб пригото́вити іому́.

53. И не при́йнято іого́: бо лице́ іого́ було́ грядуще в Єрусали́м.

54. Ба́чивши ж учениќи іого́ Яков та Іоа́н, каза́ли: Го́споди, хо́чеш, ска́жемо, щоб ого́нь зійшо́в з не́ба та й поже́р іх, як Илля́ зроби́в?

55. Він же оберну́вшись докори́в ім, и рече́: Не зна́єте, яко́го ви ду́ха.

56. Син бо чолові́чий не прийшо́в ду́ши людські́ погубля́ти, а спаса́ти. И пійшли́ в и́нше село́.

57. Ста́лося ж, як ийшли́ воні́, сказа́в у доро́зі хтось до не́го: Пійду́ слідо́м за тобо́ю, куди́ б ні пійшо́в, Го́споди.

58. И рече́ іому́ Ису́с: Лисиці но́ри ма́ють, и пти́ці небе́сні гнізда; Син же чолові́чий не ма́є, де голови́ прихили́ти.

59. Рече́ ж до дру́гого: Иди́ слідо́м за мно́ю. Він же ка́же: Го́споди, дозво́ль мені пійти́ перш похова́ти ба́тька мого́.

60. Рече́ ж іому́ Ису́с: Оста́в ме́ртвим хова́ти своіх мерці́в, ти ж иди́ проповіду́й ца́рство Бо́же.

61. Рече́ ж и дру́гий: Пійду́ слідо́м за тобо́ю, Го́споди; пе́рше ж дай мені попроща́тись из тими́, що в дому́ моїм.

62. Рече́ ж до не́го Ису́с:

Ніхто́, положи́вши ру́ку свою́ на ра́ло и позира́ючи наза́д, не спосі́бен до ца́рства Бо́жого.

Голова́ X.

Після́ ж сёго настанови́в Госпо́дь и дру́гих сімдеся́ть, та й післа́в їх по дво́є пере́д лицем свої́м у ко́жний го́род и мі́сце, куди́ мав сам ийти́.

2. Рече́ ж до них: Жни́во вели́ке, робі́тника ж ма́ло: проси́ть же Го́спода жни́ва, щоб ви́провадив робі́тників на жни́во своє́.

3. Иді́ть; ось я посила́ю вас, як ягня́т між вовки́.

4. Не носі́ть кали́тки, ні торби́ни, ні обу́вя, и нико́го в доро́зі не вита́йте.

5. У котру́ ж госпо́ду ввійдете, пе́рше кажі́ть: Впокі́й до́мові сёму́;

6. и коли́ там бу́де син упоко́ю, спочи́не на ію́му впокі́й ваш; коли́ ж ні, до вас ве́рнеться.

7. У тім же дому́ остава́йтесь, і́вши й пи́вши, що є в них: досто́єн бо робі́тник нагоро́ди свое́і. Не ході́ть од ха́ти до ха́ти.

8. И в кото́рий го́род увійдете, и прийму́ть вас, і́жте що поста́влять пере́д ва́ми,

9. и сціля́йте в нёму недужих, и кажі́ть ім: Наблизи́лось до вас ца́рство Бо́же.

10. У кото́рий же го́род прийдете и не прийму́ть вас, ви́йшовши на у́лиці іго́, скажі́ть:

11. И по́рох, що поприлипа́в до нас из го́рода ва́шого, обтру́шуємо вам; ті́льки ж се зна́йте, що наблизи́лось до вас ца́рство Бо́же.

12. Глаго́лю ж вам, що Содомля́нам дня того́ одраднішій бу́де, ніж го́родові тому́.

13. Го́ре тобі́, Хорази́не! го́ре тобі́ Виѳса́їдо! бо коли́ б у Ти́рі та Сидо́ні ста́лись чудеса́, що ста́лися в вас, давно́ б, у вере́тищі та в по́пелі си́дячи, пока́ялись.

14. Ті́льки ж Ти́рові й Сидо́нові одраднішій бу́де на су́ді, ніж вам.

15. И ти, Капернау́ме, що аж до не́ба піднявся, аж у пе́кло прова́лисся.

16. Хто слу́хає вас, мене́ слу́хає; и хто горду́є ва́ми, мно́ю горду́є; хто ж мно́ю горду́є, горду́є посла́вшим мене́.

17. И верну́лись сімдеся́т наза́д з ра́дощами, ка́жучи: Го́споди, и бісі́ ко́ряться нам в имя́ твоє́.

18. Рече́ ж ім: Ви́дів я Сатану́, як бли́скавку з не́ба па́даючого.

19. Ось даю́ вам си́лу наступа́ти на гадю́ки й на скорпио́ни, и на всю си́лу воро́жу, и ніщо́ вам не шко́дитиме.

20. Ті́льки ж бо сим не втіша́йтесь, що духи́ вам ко́ряться; втіша́йтеся ж більш, що имена́ ва́ші напи́сані на небеса́х.

21. Того́ часу́ зрадів ду́хом Ису́с, и рече́: Дя́кую тобí, Отче, Го́споди не́ба й землí, що втаїв се від прему́дрих и розу́мних, и відкри́в недо́літкам. Так, Отче: бо так воно́ вподо́балось пере́д тобо́ю.

22. Усе́ пере́дане менí від Отця́; и ніхто́ не зна́є, хто Син, ті́льки Оте́ць, и хто Оте́ць, ті́льки Син та кому́ схо́че Син одкри́ти.

23. И, обернувшись до учеників на самотí, рече́: Блаже́нні о́чі, котрí ба́чять, що ви ба́чите:

24. глаго́лю бо вам: Що мно́гі проро́ки и царí хотíли ба́чити, що ви ба́чите, та й не ба́чили, и чу́ти, що ви чу́єте, та й не чу́ли.

25. И ось зако́нник оди́н уста́в спокуша́ючи іого́ и ка́жучи: Учителю, що роби́вши житте́ вічне насліджу́?

26. Він же рече́ до не́го: В зако́ні що напи́сано? як чита́єш?

27. Він же озва́вшись ка́же: Люби́ Го́спода Бо́га твого́ всім се́рцем твоїм, и всіє́ю душе́ю твое́ю, и всіє́ю си́лою твое́ю, и всіє́ю ду́мкою твое́ю, та бли́жнього твого́, як себе́ само́го.

28. Рече́ ж іому́: Пра́во відказа́в єси́. Се чини́, то й жи́тимеш.

29. Він же, хотівши оправди́ти себе́, ка́же до Ису́са: Хто ж мій бли́жній?

30. Підхопи́вши ж Ису́с, рече́: Чоловік оди́н ийшо́в з Єрусали́му в Єрихо́н, и попа́вся розбíйникам, котрí обде́рши іого́ и ра́ни завда́вши, пійшлí, зоста́вивши півме́ртвого.

31. Случа́єм ийшо́в яки́йся свяще́нник доро́гою тіє́ю, и, поба́чивши іого́, пройшо́в ми́мо.

32. Так са́мо ж и Леви́т, лучи́вшись на те мíсце, приступи́вши й подиви́вшись, пройшо́в ми́мо.

33. Самаряни́н же оди́н, иду́чи доро́гою, прийшо́в до не́го и, поба́чивши іого́, милосе́рдувався,

34. и приступи́вши обвяза́в ра́ни іого́, ллючи́ оли́ву та вино́, и, посади́вши іого́ на свою́ скоти́ну, привíв іого́ в гости́нницю, и пильнува́в іого́;

35. а наза́втра не ви́йшовши, ви́йняв два дена́рии, дав гости́нникові, та й ка́же іому́: Доглядай іого́, и що над се ви́даси, я верну́вшись отдам тобі.

36. Хто ж оце́ з тих трох здає́ться тобі бли́жнім тому́, що попа́всь між розбі́йники?

37. Він же ка́же: Хто зроби́в ми́лость іому́. Рече́ тоді́ іому́ Ису́с: Иди́ и ти чини́ так.

38. Ста́лося ж, як ийшли́ вони́, увійшо́в він у в одно́ село́; жі́нка ж одна́, на имя́ Ма́рта, прийняла́ іого́ в госпо́ду свою́.

39. И була́ в не́і сестра́, зва́на Мари́я, котра́, сі́вши в ногах у Ису́са, слу́хала сло́во іого́.

40. Ма́рта ж зайняла́сь вели́кою послу́гою; ста́вши ж ка́же: Го́споди, чи байду́же тобі́, що сестра́ моя́ одну́ мене́ зоста́вила послу́гувати? Скажи́ ж ій, щоб менї помага́ла.

41. Озва́вшися ж рече́ ій Ису́с: Ма́рто, Ма́рто, жу́рисся та побива́єсся про мно́ге,

42. одно́го ж тре́ба. Мари́я ж до́бру части́ну ви́брала, що не відні́меться від не́і.

Голова́ XI.

И ста́лось, як він моли́вся на одному́ мі́сці, и як переста́в, сказа́в оди́н з ученикі́в до не́го: Го́споди, навчи́ нас моли́тись, як и Іоа́н навчи́в ученикі́в своїх.

2. Рече́ ж ім: Коли́ мо́литесь, кажі́ть: Отче наш, що на небеса́х! Неха́й святи́ться имя́ твое́, неха́й при́йде ца́рство твое́, неха́й бу́де во́ля твоя́, як на не́бі, так и на земля́.

3. Хліб наш щоде́нний дай нам сёго́дні.

4. И прости́ нам довги́ на́ші, як и ми прощаємо ко́жному довжнико́ві на́шому; и не введи́ нас у спокусу, а изба́ви нас од лука́вого.

5. И рече́ до них: Хто з вас ма́тиме прия́теля, и при́йде до не́го о пі́вночі, и ска́же іому́: Дру́же, пози́ч менї три хлібы́:

6. бо прия́тель мій прийшо́в до ме́не з доро́ги, и не ма́ю що поста́вити пере́д ним;

7. а той из сере́дини озва́вшись ска́же: Не турбу́й мене́: вже две́рі зачи́нені, и дї́ти мої зо мно́ю в посте́лі; не мо́жу вста́вши да́ти тобі́:

8. глаго́лю вам: Хоч и не дасть іому́ вста́вши, що він

іому́ друг, та задля́ докуча́ння іого́ вста́вши дасть іому́, скі́льки іому́ тре́ба.

9. И я вам глаго́лю: Проси́ть, то й да́сться вам; шукайте, то й зна́йдете: сту́кайте, то й одчи́ниться вам.

10. Ко́жен бо, хто про́сить, оде́ржує; и хто шука́є, знахо́дить; и хто сту́кає, тому́ відчиня́ють.

11. У кото́рого ж з вас, батькі́в, проси́тиме син хлі́ба, чи ка́меня пода́сть іому́? а як ри́би, чи за́мість ри́би гадю́ку пода́сть іому́?

12. Або́ коли́ проси́тиме я́йця́, чи пода́сть іому́ скорпио́на?

13. Коли́ ж ви, лихи́ми бу́вши, зна́єте до́брі да́ри дава́ти ді́тям ва́шим, як же більш Оте́ць, що з не́ба, не дасть Ду́ха свято́го тим, що про́сять у не́го?

14. И ви́гнав бі́са, и той був німи́й. Ста́лося ж, як дия́вол ви́йшов, промо́вив німи́й; и дивува́всь наро́д.

15. Де́які ж з них каза́ли: Вельзеву́лом кня́зем бісо́вським виганя́є біси́.

16. Дру́гі ж, споку́шуючи іого́, озна́ки від не́го шука́ли з не́ба.

17. Він же, зна́ючи ду́мки їх, рече́ ім: Ко́жне ца́рство, про́ти се́бе розділи́вшись, пусті́є; и госпо́да про́ти госпо́ди, па́дає.

18. Коли́ ж и Сатана́ про́ти се́бе розділи́ться, як устої́ть ца́рство іого́? Бо ка́жете, що Вельзеву́лом виганя́ю біси́.

19. Коли́ ж я Вельзеву́лом виганя́ю біси́, то сини́ ва́ші ким виганя́ють іх? Тим су́ддями ва́шими вони́ бу́дуть.

20. Коли́ ж па́льцем Бо́жим виганя́ю біси́, то ко́ньче пристиго́ло до вас ца́рство Бо́же.

21. Коли́ ж си́льний оружи́вшись стереже́ свого́ дво́ру, то в споко́ю добро́ іого́.

22. Коли́ ж сильні́щий над не́го прийшо́вши поду́жає іого́, то всю збро́ю іого́ бере́, що на не́і вповáв, та й роздає́ здо́бич іого́.

23. Хто не зо мно́ю, той про́ти ме́не; и хто не збира́є зо мно́ю, россипа́є.

24. Як же нечи́стий дух ви́йде з чоловіка, то блука́є по безві́ддях, шука́ючи впоко́ю, и не знайшо́вши ка́же: Верну́сь до домі́вки мое́і, звідкіля́ ви́йшов.

25. И прийшо́вши зна́йде її ви́метену и при́брану.

26. Тоді́ йде та бере́ сім и́нших духі́в, зліщих над се́бе; и ввійшо́вши домую́ть

там; и бу́де оста́ннє чолові́ка того́ гі́рше пе́ршого.

27. Ста́лося ж, як промовля́в він се, підня́вши одна́ жі́нка зміж наро́ду го́лос, ка́же і́ому́: Блаже́нна утро́ба, що носи́ла тебе́, и соски́, що ссав єси́.

28. Він же рече́: Блаже́нні ж и ті, що слу́хають сло́во Бо́же, та й хоро́нять іого́.

29. Як же наро́д грома́дився, поча́в глаго́лати: Ко́дло се лука́ве; воно́ озна́ки шука́є, и не да́сться озна́ка і́ому́, ті́льки озна́ка Іо́ни проро́ка.

30. Бо, як Іо́на був озна́кою Ниневя́нам, так бу́де й Син чолові́чий ко́длу сёму́:

31. Цари́ця полуде́нна вста́не на суд з чолові́ками ко́дла сёго́, та й осу́дить іх: бо прийшла́ вона́ з кра́ю землі́ сли́хати прему́дрости Салому́нової; и ось бі́льший Саломо́на тут.

32. Ниневя́не вста́нуть на суд из ко́длом сим, та й осу́дять іого́: бо пока́ялись по про́пові Іо́ниній; и ось бі́льший Іо́ни тут.

33. Ніхто́ ж, засвіти́вши свічку, на потайно́му не ста́вить, ні під посу́дину, а на свічнику́, щоб хто вхо́дить, свіітло ба́чив.

34. Свіітло ті́лу о́ко; коли́ ж оце́ о́ко твоє́ ясне́ бу́де, то и все ті́ло твоє́ свіітле: коли́ ж лихе́ бу́де, то и ті́ло твоє́ те́мне.

35. Гледи́ ж оце́, щоб свіітло, що в тобі́, не була́ те́мрява.

36. Коли́ ж ті́ло твоє́ все свіітле, не ма́ючи нія́кої части́ни те́мної, то бу́де свіітле все, якби́ свічка ся́євом просві́чувала тебе́.

37. Як же він промовля́в, проси́в іого́ Фарисе́й оди́н, щоб обі́дав у не́го; ввійшо́вши ж сів за столо́м.

38. Фарисе́й же поба́чивши здивува́вся, що пе́рше не обми́вся пере́д обі́дом.

39. Рече́ ж Госпо́дь до не́го: Тепе́р ви, Фарисе́і, верх ча́ши и блю́да очища́єте; сере́дина ж ва́ша по́вна зди́рства та лука́вства.

40. Безу́мні! хиба́, хто зроби́в верх, и сере́дини не зроби́в.

41. Ті́льки дава́йте милости́ню з то́го, що є, и ось усе́ чи́сте вам бу́де.

42. Та го́ре вам, Фарисе́і! бо даєте́ десяти́ну з мя́ти, ру́ти и вся́кого зі́лля, а мина́єте суд и любо́в Бо́жу. Се пови́нні були́ чини́ти, да й того́ не залиша́ти.

43. Го́ре вам, Фарисе́і! бо лю́бите пе́рві сіда́лища по

школах и витáння на торгáх.

44. Гóре вам, письмéнники та Фарисéі, лицемíри! бо ви мов гробú, що іх невúдко, и лю́де, хóдячи повéрх них, не знáють.

45. Озвáвся ж одúн з закóнників, и кáже іому́: Учúтелю, так говóрячи, ти й нас обижáєш.

46. Він же речé: И вам, закóнникам, гóре! що накладáуєте лю́дям тягарí, котрí вáжко носúти, а самí одни́м пáльцем вáшим не приторкнетéсь до тягарíв.

47. Гóре вам! що будýєте гробú пророкам, батькú ж вáші повбивáли іх.

48. Правдúво ви свідкýєте, и лю́бі вам учúнки батькíв вáших: бо се вонú повбивáли іх, ви ж будýєте ім гробú.

49. Тим и премýдрість Бóжа глаголе: Пішлю́ до них пророкíв та апóстолів, и úнших з них вонú вбивáтимуть та гонúтимуть,

50. щоб відомстúти за кров усíх пророкíв, пролúту від основáння свíту, кóдлу сёмý,

51. від крові Авеля аж до крові Захáриі, що полíг між жéртівнею й хрáмом. Так, глаголю вáм, відомстúться кóдлу сёмý.

52. Гóре вам, закóнники! що ви взялú ключ розумíння: самí не ввійшлú, и тим, що вхóдять, заборонúли.

53. Як же промовля́в він се до них, стáли письмéнники та Фарисéі вéльми наступáти на нéго, и допúтуватись у нéго про мнóгі рéчі,

54. чúгаючи на нéго и шукáючи вхопúти що з уст іогó, щоб обвинувáти іогó.

Голова́ XII.

Тим часóм, як зібрáлась тьма нарóду, так що топтáло однó 'дногó, почáв глаголáти ученикáм своíм: Перш усёго остерегáйтесь квáсу Фарисéйского, чи то лицемíрства.

2. Нічóго бо немá закрúтого, що не відкрúється, ані захóваного, що не вúявиться.

3. Тим, що ви пóтемки промóвили, пóвидну чýтимуть; и що на ýхо казáли ви в комóрах, проповíдуватиметься на домáх.

4. Глаголю́ ж вам, дрýгам моíм: Не лякáйтесь тих, що вбивáють тíло, а пóтім не мóжуть більш нічóго заподíяти.

5. Я ж покажý вам, когó лякáтись: Лякáйтесь тогó,

хто вби́вши власть ма́є вки́нути в пе́кло. Так, глаго́лю вам, того́ лякáйтесь.

6. Хиба́ пя́теро горобців не продаю́ть за два шаги́? и оди́н же з них не забу́тий пере́д Бо́гом.

7. Тільки ж и воло́ссє на голові́ ва́шій усе́ полічене. Не лякáйтеся ж опе́: ви мно́гих горобців доро́жчі.

8. Глаго́лю ж вам: Вся́кий, хто визнава́тиме мене́ пере́д людьми́, и Син чолові́чий визнава́тиме іго́ пере́д а́нгелами Бо́жими.

9. Хто ж відречéться мене́ пере́д людьми́, того́ відречу́сь пере́д а́нгелами Бо́жими.

10. И вся́кий, хто ска́же сло́во на Си́на чолові́чого, проста́ться йому́; хто ж на свято́го Ду́ха хули́в, не проста́ться.

11. Коли́ ж приведу́ть вас у шко́ли, та до у́рядів, та до власте́й, не дба́йте про те, як або́ чим боронúтиметесь, або́ що каза́тимете:

12. бо святи́й Дух учúтиме вас тíєї годúни, що тре́ба говори́ти.

13. Ка́же ж йому́ одúн з наро́ду: Учúтелю, скажи́ бра́тові мое́му, щоб подíлився зо мно́ю наслíддєм.

14. Він же рече́ йому́: Чоловíче, хто настановúв мене́ суддéю або́ дíлителем над ва́ми?

15. Рече́ ж до них: Остерега́йтесь и бережíтесь зажéрливости: бо не в тім комý́сь житте́ іго́, щоб на́дто ма́ти з доста́тків своíх.

16. Сказа́в же прúповість до них, глаго́лючи: В одного́ бага́того чолові́ка вроди́ла до́бре земля́;

17. и ду́має він сам собí, говóрячи: Що менí робúти, що не ма́ю куди́ звезти́ о́вощі мої?

18. И ка́же: От що зроблю́: Розберу́ клу́ні мої та бíльші побуду́ю, и звезу́ туди́ всі плоди́ мої и добро́ мое́.

19. И скажу́ душí мої́й: Душе́, ма́єш бага́цько добра́, зло́женого на літа́ мно́гі; спочива́й, іж, пий, весели́ся.

20. Рече́ ж йому́ Бог: Безу́мний, сíєї но́чі ду́шу твою́ візьмуть у те́бе; що ж надба́в єси́, кому́ бу́де?

21. Отта́к, хто скарбу́є для се́бе, а не в Бо́га бага́тієть.

22. Рече́ ж до учеників своíх: Тим глаго́лю вам: Не журíться душéю ва́шою, що íстимете, ані тíлом, чим зода́гнетесь.

23. Душа́ бíльша íжи, а тíло оде́жи.

24. Погля́ньте на круки́: що не сíють и не жнуть; у

них ні комо́ри, ні клу́ні, а Бог году́є їх: як же бі́льше лу́ччі ви пта́ства?

25. Хто ж з вас жури́вшись мо́же прибáвити до зро́сту свого́ оди́н ло́кіть?

26. Коли́ ж ви й найме́ншого не мо́жете, то чого́ про и́нше жу́ритесь?

27. Погля́ньте на лилії; як вони́ расту́ть: не працю́ють и не прядýть: глаго́лю ж вам, що й Саламо́н у всій сла́ві своїй не зодяга́вся як одна́ з сих.

28. Коли́ ж траву́, що сього́дні на по́лі, а за́втра в піч уки́нута, Бог так зодяга́є; то як бі́льше вас, малові́ри?

29. И ви не шука́йте що вам і́сти, або́ що пи́ти, и не несі́тесь:

30. того́ бо всього́ наро́ди сві́ту шука́ють: Оте́ць же ваш зна́є, що тре́ба вам сього́?

31. Лу́чче шука́йте ца́рства Бо́жого, а се все дода́ться вам.

32. Не ля́кайся, мале́ ста́до: бо вподо́балось Отцéві ва́шому да́ти вам ца́рство.

33. Продава́йте доста́тки ва́ші, и подава́йте милости́ню; робі́ть собі́ сакви́, що не ветша́ють, скарб, що не вбавля́ється на небеса́х, де зло́дій не приступа́є, ані міль не і́сть.

34. Де бо скарб ваш, там и се́рце ва́ше бу́де.

35. Неха́й бу́дуть поясни́ці ва́ші підпере́зані, и світи́льники позасві́чувані,

36. и ви подо́бні лю́дям, що дожида́ють па́на свого́, коли́ верта́тиметься з весі́лля, щоб, як прийде та посту́кає, за́раз одчини́ти йому́.

37. Блаже́нні слу́ги ті, котри́х, прийшо́вши пан, зна́йде їх пильну́ючих: и́стино глаго́лю вам, що підпере́жеться та й посадови́ть їх за сті́л, и приступи́вши послу́гуватиме їм.

38. И коли́ прийде о дру́гій сторо́жі, або́ о тре́тій сторо́жі прийде, и зна́йде так, блаже́нні слу́ги ті.

39. Се ж зна́йте, що, коли́б знав господа́рь, о кото́рій годи́ні зло́дій прийде, пильнува́в би, и не дав би підкопа́ти госпо́ди свое́ї.

40. Тим и ви бу́дьте гото́ві: бо, котрі́ годи́ни не ду́маєте, Син чоловічий прийде.

41. Ка́же ж йому́ Петр: Го́споди, чи до нас при́повість сю глаго́леш, чи до всіх?

42. Рече́ ж Госпо́дь: Хто є́сть ві́рний и розу́мний дворе́цький, що поста́вить його́ пан над че́ляддю свое́ю, ви-

дава́ти у пору́ ви́значену харч?

43. Блаже́н слуга́ той, котро́го прийшо́вши пан зна́йде, що ро́бить так.

44. По пра́вді глаго́лю вам, що над усі́м доста́тком свої́м поста́вить іого́.

45. Коли́ ж слуга́ той ска́же в се́рці свої́м: Ба́риться пан мій прийти́, та й зачне́ би́ти рабі́в и рабы́нь, і́сти, та пи́ти, та впива́тись,

46. прии́йде пан того́ слуги́ дня, котро́го не сподіва́ється, и годи́ни, котро́і не зна́є, та й відлу́чить іого́, и до́лю іого́ з невірними поло́жить.

47. Той же слуга́, що знав во́лю па́на свого́, та й не пригото́вився, а́ні зроби́в по во́лі іого́, бу́де би́тий мно́го.

48. Хто ж не зна́вши зроби́в досто́йне биття́, бу́де би́тий ма́ло. Від уся́кого бо, кому́ да́но бага́то, бага́то вимага́тиметься від не́го; а кому́ прибавлено бага́то, більш спита́ється від не́го.

49. Ого́нь прийшо́в я ки́нути на зе́млю; и чого́ хо́чу, коли́ вже запала́в?

50. Хрище́ннєм же ма́ю хрести́тись, и як мені ва́жко, до́ки скінчи́ться!

51. Чи ду́маєте, що впокі́й прийшо́в я да́ти на земли́? Ні, глаго́лю вам, а розділе́ннє:

52. бу́де бо від ни́ні пя́теро в одні́й ха́ті розді́лених, тро́є про́ти двох, и дво́є про́ти трох.

53. Ста́не ба́тько ро́зно про́ти сы́на, и син про́ти ба́тька, ма́ти про́ти дочки́, и дочка́ про́ти ма́тери; свекру́ха про́ти невістки своє́і, и невістка про́ти свекру́хи своє́і.

54. Рече́ ж и до наро́ду: Як поба́чите хма́ру, що виступа́є від захо́ду, за́раз ка́жете: Ли́вень бу́де; и буває́ так.

55. А як ві́тер полуде́нний ві́є, ка́жете, що спе́ка бу́де, и буває́.

56. Лицемі́ри, лице́ земли́ и не́ба вмі́сте пізнава́ти, часу́ ж сего́ як не роспізнаєте́?

57. Чом же и про се́бе не су́дите пра́во?

58. Як бо йдеш из проти́вником твоїм пере́д князя́, то вдоро́зі дбай, щоб збу́тись іого́; щоб не потя́г тебе́ до судді́, а суддя́ не переда́в тебе́ слузі́, а слуга́ не вки́нув тебе́ в темни́цю.

59. Глаго́лю тобі́, не ви́йдеш звідті́ля́, до́ки и оста́ннього мідяка́ не віддаси́.

Голова́ XIII.

Нагоди́лися ж де́які того́ часу́, оповідуючи іому́ про Галиле́йців, котри́х кров Пила́т змішав з жертва́ми іх.

2. И озва́вшись Ису́с, рече́ ім: Чи ду́маєте, що Галиле́йці сі грішні́щі від усіх Галиле́йців були́, що так постра́ждали?

3. Ні, глаго́лю вам; тільки ж, коли́ не пока́єтесь, усі так са́мо поги́нете.

4. Або́ ті вісімна́дцять, що впа́ла на них ба́шта в Силоа́мі та й поби́ла їх, ду́маєте, що сі були́ бі́льші довжники́, над усіх люде́й що живу́ть у Єрусали́мі?

5. Ні, глаго́лю вам; тільки ж, коли́ не пока́єтесь, то всі так са́мо поги́нете.

6. Сказа́в же сю при́повість: Смоківни́цю мав хтось у виногра́днику своїм поса́джену; и прийшо́в о́вощу шука́ти на ній, та й не знайшо́в.

7. Рече́ ж до винаря́: Ось три ро́ки прихо́джу, шука́ючи о́вощу на смоківни́ці сій, та й не знахо́джу. Зрубай її: на́ що и зе́млю займа́є?

8. Він же озва́вшись ка́же йому́: Го́споди, зоста́в її и на се лі́то, по́ки прокопа́ю кру́г не́ї та обложу́ гно́єм;

9. чей зро́дить о́вощ; коли́ ж ні, тоді́ зруба́єш її.

10. Навча́в же в одній шко́лі по суббо́там.

11. И ось була́ жі́нка, ма́ючи ду́ха не́дуги вісімна́дцять ро́ків, и була́ згорбле-

на, и не могла́ зовсім ви́простатись.

12. Поба́чивши ж її Ису́с, покли́кав, и рече́ ій: Жі́нко, одзво́лилась єси́ від не́дуги твоє́.

13. И положи́в на не́ї ру́ки, и за́раз ста́ла права́, и прославля́ла Бо́га.

14. Озва́вся ж шкільний старши́на, доса́дуючи, що в суббо́ту сціли́в Ису́с, и ка́же наро́дові: Є шість днів, в котрі годи́ться роби́ти; оттоді́ ж прихо́дьте, та й сціля́йтесь а не субі́тнього дня.

15. Відказа́в тоді́ йому́ Госпо́дь, и рече́: Лицеми́ри, хиба́ не ко́жен з вас у суббо́ту одвя́зує вола́ свого́ або́ осла́ від ясе́л, та веде́ поїти?

16. Сю ж дочку́ Авраа́мову, що вяза́в Сатана́, бач, вісімна́дцять ро́ків, чи не годи́лось одзво́лити од вязи́ла сього́ в день субі́тній?

17. И, як се промо́вив, засоро́милися усі проти́вники іого́, а всі лю́де ра́дувались усім сла́вним, що ста́лось від него́?

18. Рече́ ж: Кому́ подо́бне ца́рство Бо́же? и кому́ уподоблю́ іого́?

19. Подо́бне воно́ зе́рну горчи́ці, що взя́вши чоловік, ки́нув у горо́д сві́й, и ви́росло воно́, и ста́ло де́рево вели́ке:

и пта́ство небе́сне ку́блилось між гі́ллєм іого́.

20. И знов рече́: Кому́ уподоблю́ ца́рство Бо́же?

21. Подо́бне воно́ ква́су, що взя́вши жі́нка, розчини́ла у тро́х мі́рках бо́рошна, по́ки вки́сне все.

22. И прохо́див чере́з городи́ й се́ла, навча́ючи и верста́ючи доро́гу до Єрусалиму.

23. Ка́же ж оди́н іому́: Го́споди, чи тих ма́ло, що спаса́ються? Він же рече́ до них:

24. Силку́йтесь увійти́ тісни́ми воріта́ми: бо мно́гі, глаго́лю вам, шука́тимуть увійти́, та й не здолію́ть.

25. И, як уста́не господа́рь та зачи́нить две́рі, а ви за́чнете, сто́ячи знадво́ру, сту́кати в две́рі, гово́рячи: Го́споди, Го́споди, відчини́ нам, и озва́вшись, ска́же вам: Не зна́ю вас, звідкіля́ ви;

26. тоді́ ста́нете каза́ти: Ми і́ли пере́д тобо́ю й пили́, и по у́лицях на́ших навча́в єси́.

27. И ска́же: Глаго́лю вам, що не зна́ю вас, звідкіля́ ви: уступі́ться від ме́не, всі, що ро́бите непра́вду.

28. Там бу́де плач и скреготта́нне зубі́в, як поба́чите Авраа́ма, та Иса́ка, та Якова и всіх проро́ків у ца́рстві Бо́жому, себе́ ж ви́гнаних геть.

29. И прийду́ть од схо́ду й за́ходу, и від пі́вночи й полу́дня, та й ся́дуть у ца́рстві Бо́жому:

30. И ось є оста́нні, що бу́дуть пе́рші, и пе́рші, що бу́дуть оста́нні.

31. Того́ дня приступи́ли де́які Фарисе́і, ка́жучи іому́: Зійди́ звідсіля́: бо Ирод хо́че тебе́ вби́ти.

32. И рече́ ім: Идіть та скажі́ть лиси́ці тій: Ось виганя́ю бісі́, и сціле́ння роблю́ сего́дні й за́втра, а тре́тього дня скінча́юся.

33. Тільки ж му́шу сего́дні и за́втра и да́льшого дня ходи́ти: бо не мо́жна проро́кові загину́ти о́сторонь Єрусали́му.

34. Єрусали́ме, Єрусали́ме, що вбива́єш проро́ків и камену́сш по́сланих до те́бе! скі́льки раз хотів я зібра́ти ді́ти твої, як ку́рка своє́ гніздо́ під кри́ла, и не схоті́ли.

35. Оце́ ж оставля́ється вам госпо́да ва́ша пуста́; и́стино ж глаго́лю вам: Що не поба́чите мене́, до́ки при́йде, що ска́жете: Благословен грядущий в имя́ Госпо́днє.

Голова́ XIV.

И ста́лось, як прийшо́в він у госпо́ду до одно́го из старши́х Фарисе́йських у суббо́ту і́сти хлі́б, були́ й вони́, назира́ючи іого́.

2. И ось оди́н чоловік у водя́нці був пере́д ним.

3. И озва́вшись Ису́с, рече́ до зако́нників та Фарисе́ів, глаго́лючи: Чи годи́ться в суббо́ту сціля́ти?

4. Вони́ ж мовча́ли. И взя́вши сціли́в іого́, та й відпусти́в.

5. И, озва́вшись до них, рече́: В ко́го з вас осе́л або́ віл упаде́ в колодязь, чи за́раз не ви́тягне іого́ субітнёго дня?

6. И не змогли́ вони́ відказа́ти іому́ знов про́ти сёго.

7. Сказа́в же до запро́шених при́повість, постері́гши, як пе́рві місця́ вибира́ють, глаго́лючи до них:

8. Коли́ запро́шений ти від ко́го на весілле́, то не сіда́й на пе́рвому мі́сці; щоб ча́сом поважні́щий тебе́ не був запро́шений від не́го,

9. и прийшо́вши, хто запроси́в тебе́ й іого́, не сказа́в тобі: Дай сёму́ мі́сце; и тоді́ доведе́ться тобі с соромо́м оста́ннє мі́сце заня́ти.

10. Ні, коли́ ти запро́шений, прийшо́вши сіда́й на оста́ннёму мі́сці, щоб, як прийде́, хто запроси́в тебе́, скажа́в тобі: Дру́же, сіда́й ви́ще. Тоді́ бу́де тобі сла́ва пере́д тими́, що сидя́ть з тобо́ю.

11. Бо ко́жен, хто нести́меться вго́ру, прини́зиться, хтож прини́зується пійде́ вго́ру.

12. Рече́ ж и тому́, що запроси́в іого́: Коли́ справля́єш обі́д або́ вече́рю, не клич приятелі́в твоїх, ні братів твоїх, ні сусі́д бага́тих; щоб ча́сом и вони́ тебе́ не запроси́ли, и не було́ тобі відпла́ти.

13. Ні, коли́ справля́єш гости́ну, запро́шуй убо́гих, кале́ік, криви́х, сліпи́х;

14. то бу́деш блаже́н: бо не ма́ють чим відда́ти тобі: віддасться бо тобі у воскресе́нню пра́ведних.

15. Почу́вши ж се оди́н з сидя́чих з ним, ка́же іому́: Блаже́н, хто і́стиме хліб у ца́рстві Бо́жім.

16. Він же рече́ іому́: Оди́н чоловік спра́вив вече́рю вели́ку, та й запроси́в мно́гих;

17. и післа́в слугу́ свого́ під час вече́рі сказа́ти запро́шеним: Идіть: бо вже все гото́ве.

18. И почали́ рядо́м відпро́шуватись усі. Пе́рвий сказа́в

іому́: По́ле купи́в я, то му́шу пійти́ та подиви́тись на не́го. Прошу́ тебе́, ви́бач мені́.

19. А дру́гий сказа́в: Пять я́рем волів купи́в я, и йду спро́бувати іх. Прошу́ тебе́, ви́бач мені́.

20. А знов дру́гий сказа́в: Я одружи́вся, тому́ й не мо́жу прийти́.

21. И прийшо́вши слуга́ той, оповів па́нові своє́му. Тоді́ прогневи́вшись господа́рь, рече́ слузі своє́му: Ви́йди ху́тко на доро́ги та на у́лиці городські́, та вбо́гих, та кале́ік, та криви́х, та сліпи́х поприво́дь сюди́.

22. И рече́ слуга́: Па́не, ста́лось, як звелів єси́, та й ще є мі́сце.

23. И рече́ пан до слуги́: Ви́йди на шляхи́ та на за́городи, та й си́луй увійти́, щоб по́вна була́ госпо́да моя́.

24. Глаго́лю бо вам, що ніхто́ з чоловіків тих запро́шених не покошту́є моєі вечері.

25. Ийшло́ ж з ним пребага́то наро́ду; и оберну́вшись рече́ до них:

26. Коли́ хто прихо́дить до ме́не, и не зненави́дить ба́тька свого́, и ма́тір, и жі́нку, и ді́ти, и братів и се́стер, та ще й свою́ ду́шу, не мо́же ученико́м моім бу́ти.

27. И хто не но́сить хреста́ свого́ и не хо́дить слідо́м за мно́ю, не мо́же бу́ти ученико́м моім.

28. Хто бо з вас, заду́мавши ба́шту будува́ти, пе́рше сівши не полічить вида́тку, чи ма́є на скінче́ннє?

29. щоб ча́сом, як поло́жить він осно́вину, та не спромо́жеться скінчи́ти, всі ди́влячись не ста́ли сміятись из не́го, ка́жучи:

30. Що сей чолові́к почáв будува́ти, та й не спромі́гся скінчи́ти.

31. Або яки́й царь, иду́чи на войну́, уда́рити на дру́гого царя́, сівши пе́рше не пора́диться, чи можли́во з десятьма́ ти́сячами усто́яти про́ти того́, хто з двадцятьма́ ти́сячами иде́ на не́го.

32. Коли́ ж ні, то ще як той але́ко, посли́ післа́вши, про́сить прими́рья.

33. Так оце́ вся́кий з вас, хто не відцура́ється від усёго свого́ доста́тку, не мо́же мо-ім ученико́м бу́ти.

34. Добро́ сіль; коли́ ж сіль звітріє, то чим припра́вити?

35. Ні в зе́млю, ні в гній не годи́ться вона́; геть викида́ють ії. Хто ма́є у́ші слу́хати, нехай слу́хає.

Голова XV.

Прибли́жувалися ж до не́го всі митники́ и гріш̀ники, слу́хати іого́.

2. И нарека́ли Фарисе́і та письме́нники, ка́жучи: Що сей гріш̀ників прийма́є и їсть из ними́.

3. Сказа́в же до них при́повість сю, глаго́лючи:

4. Кото́рий чолові́к з вас, ма́вши со́тню овечо́к, та загуби́вши одну́ з них, не оста́вить девятдеся́т и де́вять у пусти́ні, та не пійде́ за загу́бленою, до́ки зна́йде ії?

5. А знайшо́вши, поло́жить на пле́чі собі́, радіючи.

6. И, прийшо́вши до до́му, скрика́є дру́гів та сусі́д, ка́жучи ім: Ра́дуйтесь зо мно́ю: бо я знайшо́в ове́чку мою́ загу́блену.

7. Глаго́лю вам, що так ра́дість бу́де на не́бі над одни́м гріш̀ником ка́ючимся, бі́льше ніж над девятдеся́т и девятьма́ пра́ведниками, котри́м не тре́ба покая́ння.

8. Або́ кото́ра жі́нка, ма́вши де́сять дра́хім, коли́ згу́бить дра́хму одну́, не сві́тить сві́тла, та не вимі́тає ха́ти, та не шука́є пи́льно, до́ки зна́йде?

9. А знайшо́вши кли́че по́друг та сусідо́к, ка́жучи: Ра́дуйтесь зо мно́ю: бо я знайшла́ дра́хму, що була́ згуби́ла.

10. Так, глаго́лю вам, ра́дість бу́де пере́д а́нгелами Бо́жими над одни́м гріш̀ником ка́ючимся.

11. Рече́ ж: Оди́н чолові́к мав два сини́й,

12. и сказа́в моло́дший з них ба́тькові: Отче дай мені́ части́ну ма́єтку, що впада́є мені́. И розділи́в ім прожи́ток.

13. И не по мно́гих днях, зібра́вши все моло́дший син, відъі́хав у зе́млю дале́ку, та й протра́тив там ма́єток свій, живучи́ блу́дно.

14. Як же проі́в усе́, наста́ла голодне́ча вели́ка в землі́ тій; и поча́в він терпі́ти недоста́ток.

15. И пійшо́вши приста́в до одного́ з міща́н землі́ тієі́; и післа́в той іого́ на поля́ свої́ па́сти сви́ні.

16. И бажа́в він сповни́ти живі́т свій лушпи́ннєм, що їли сви́ні, та й ніхто́ не дава́в іому́.

17. Опамята́вшись же сказа́в: Скі́льки наймі́тів у ба́тька мого́ на́дто ма́ють хлі́ба! я ж го́лодом погиба́ю.

18. Уста́вши пійду́ до ба́тька мого́, и скажу́ іому́: Отче, згрішив я на не́бо и пере́д тобо́ю,

19. и вже недосто́єн зва́тись си́ном твоїм; прийми́ мене́ як одного́ з наймитів твоїх.

20. И вста́вши пійшо́в до ба́тька свого́. Ще ж він дале́ко був, поба́чив іого́ ба́тько іого́, и змилосе́рдивсь, и побі́гши упа́в на ши́ю іому́, и поцілува́в іого́.

21. Ка́же ж іому́ син: Отче, згрішив я на не́бо и пере́д тобо́ю, и вже не досто́єн зва́тись си́ном твоїм.

22. Ка́же ж ба́тько до слуг своїх: принесі́ть ша́ту найпе́ршу та й одягні́ть іого́; и да́йте пе́рстень на ру́ку іому́, и чо́боти на но́ги;

23. и, привівши теля́ годо́ване, заколі́ть и і́вши весели́мось:

24. бо сей син мій ме́ртвий був, та й ожи́в; зги́нув був, та й знайшо́вся. И почали́ весели́тись.

25. Був же син іого́ ста́рший на по́лі, и, як иду́чи зближа́всь до госпо́ди, почу́в спі́ви да та́нці.

26. И, покли́кавши одного́ з слуг, пита́в, що б се було́ таке́.

27. Той же ка́же іому́: Що брат твій прийшо́в, и заколо́в ба́тько твій теля́ годо́ване, що здоро́вого іого́ прийня́в.

28. Розсе́рдився ж и не схоті́в увійти́. Оце́ ж ба́тько іого́ ви́йшовши проси́в іого́.

29. Він же озва́вшись рече́ ба́тькові: Ось сті́льки літ служу́ тобі́, и нико́ли за́повіді твоє́і не переступи́в, та й нико́ли мені́ не дав єси́ козеня́ти, щоб з приятеля́ми моїми повесели́тись;

30. як же син твій сей, проі́вши твій прожи́ток з блудни́цями, прийшо́в, заколо́в єси́ іому́ теля́ годо́ване.

31. Він же рече́ іому́: Дити́но, ти все зо мно́ю єси́, и все, що моє́, твоє́;

32. весели́ти ж ся и ра́дуватися тре́ба було́, що брат твій сей ме́ртвий був, та й ожи́в, и зги́нув був, та й знайшо́вся.

Голова́ XVI.

Промо́вив же и до ученикі́в своїх: Один чоловік був бага́тий, що мав приста́вника; и обвинува́чено сёго́ іому́, що россипа́є ма́єток іого́.

2. И, покли́кавши іого́, ка́же іому́: Що се чу́ю про те́бе? Дай мені пере́лік з твого́ приста́вництва: бо не мо́жна вже тобі́ бу́ти приста́вником.

3. Ка́же ж у собі́ приста́вник: Що мені́ роби́ти, що пан мій бере́ приста́вництво

від ме́не? Копа́ти не вмію, проси́ти сором'юсь.

4. Зна́ю, що зроблю́, щоб, як відста́влений бу́ду від приста́вництва, прийняли́ мене́ в госпо́ди свої.

5. И покли́кавши ко́жного з довжникі́в па́на свого́, ка́же пе́рвому: Скі́льки ти ви́нен па́нові моє́му?

6. Він же ка́же: Сто мір оли́ви. И ка́же йому́: Візьми́ твою́ роспи́ску, та сі́вши ху́тко, пиши́ пятдеся́т.

7. По́тім дру́гому ка́же: Ти ж скі́льки ви́нен? Він же ка́же: Сто мір пшени́ці. И ка́же йому́: Візьми́ твою́ роспи́ску, та напиши́ вісімдеся́т.

8. И похвали́в пан приста́вника непра́ведного, що му́дро вчини́в: сини́ бо віку́ сёго мудрі́щі над сині́в сві́ту в ро́ді своїм.

9. И я вам глаго́лю: Робі́ть собі́ приятелі́в від мамо́ни непра́вди, щоб, як бу́дете в недоста́тках, прийняли́ вас у ві́чні осе́лі.

10. Ві́рний у найме́ншому, и в вели́кому ві́рний, а в найме́ншому непра́ведний, и в вели́кому непра́ведний.

11. Коли́ ж оце́ у непра́ведній мамо́ні ві́рні не бу́дете, то правди́ве хто вам ввірить?

12. И коли́ у чужо́му ві́рні не були́, ва́ше хто вам дасть?

13. Жа́ден слуга́ не мо́же двом пана́м служи́ти: або́ одного́ нена́видітиме, а дру́гого люби́тиме; або́ до одного́ прихи́литься а дру́гим гордува́тиме. Не мо́жете Бо́гові служи́ти и мамо́ні.

14. Чу́ли ж се все й Фарисе́і, бу́вши сріблолю́бцями, та й насміха́лись из не́го.

15. И рече́ ім: Ви опра́вдуєте себе́ пере́д людьмі́, Бог же зна́є серця́ ва́ші: бо що в люде́й висо́ке, те оги́да пере́д Бо́гом.

16. Зако́н и проро́ки до Іоа́на. З того́ часу́ ца́рство Бо́же благовісту́ється, и ко́жен си́лою здобува́є іго́.

17. Ле́гше ж не́бу та землі́ перейти́, ніж из зако́ну одні́й ти́тлі пропа́сти.

18. Вся́кий, хто розво́диться з жі́нкою свое́ю, и же́ниться з и́ншою, ро́бить пере́люб; и вся́кий, хто же́ниться з розве́деною з чолові́ком, ро́бить пере́люб.

19. Оди́н же чолові́к був замо́жний, и одяга́вся у кармази́н та висо́н, и жив щодня́ пи́шно.

20. Убо́гий же оди́н був, на има́ Ла́зарь, що лежа́в пере́д воріта́ми іго́ ввесь у стру́пі,

21. и бажа́в годува́тись о-

крушѝнами, що па́дали з стола́ багатире́вого; тíльки ж и соба́ки прихо́дячи лиза́ли ра́ни іого́.

22. Ста́лося ж, що вмер уби́гий, и перенесли́ іого́ а́нгели на ло́но Авраа́мове; умéр же й багати́рь и похова́ли іого́.

23. И в пе́клі зня́вши о́чі свої́, бу́вши в му́ках, поба́чив оддалеки́ Авраа́ма, и Ла́заря на ло́ні іого́.

24. И покли́кнувши він, ка́же: Отче Авраа́ме, поми́луй мене́ та пішли́ Ла́заря, нехáй умóчить конéць пáльця свогó в вóду та прохолоди́ть язи́к мій: бо я му́чусь у по́ломъі сёму́.

25. Рече́ ж Авраа́м: Дити́но, спогада́й, що прийня́в єси́ до́бре твоé в життю́ твоїм, а Ла́зар так са́мо лихе́; тепéр же він тут утіша́ється, а ти му́чисся.

26. Та ще й до то́го, між на́ми й ва́ми пропасть вели́ка утверди́лась, щоб котóрі схотíли перейти́ звідсиля́ до вас, не здолíли; ані звідтиля́ до нас не перейшли́.

27. Ка́же ж він: Благáю ж тебé, о́тче, щоб післáв іого́ до до́му ба́тька могó:

28. ма́ю бо пять братíв; нехáй свідкýє ім, щоб и вони́ не прийшли́ у се мíсце му́ки.

29. Рече́ іому́ Авраа́м: Ма́ють вони́ Мойсе́я и проро́ків; нехáй слу́хають іх.

30. Він же ка́же: Ні, о́тче Авраа́ме; тíльки ж, коли́б хто з ме́ртвих прийшóв до них, пока́ються.

31. Рече́ ж іому́: Коли́ Мойсе́я и проро́ків не слу́хають, то, коли́б хто и з ме́ртвих воскре́с, не пíймуть ві́ри.

Голова́ XVII.

Рече́ ж до ученикíв: Не мóжна не прийти́ по́блазням; го́ре ж, через ко́го прихо́дять!

2. Лу́чче б іому́ було́, коли́б жо́рно млинове́ почéплено на ши́ю іому́, та й уки́нуто в мо́ре, ніж щоб зблазни́в одного́ з мали́х сих.

3. Озирáйтесь на сéбе. Коли́ погрішúть про́ти тéбе брат твій, докори́ іому́, и коли́ покáється, прости́ іому́.

4. И коли́ сім раз на́ день погрішúть про́ти тéбе, и сім раз на́ день обéрнеться до тéбе, ка́жучи: Ка́юсь: прости́ іому́.

5. И каза́ли апо́столи Господéві: Прибáв нам ві́ри.

6. Рече́ ж Госпóдь: Коли́ би ма́ли ві́ру з зéрно горчи́ці, то сказа́ли б шовкóвиці оцíй: Ви́коренись и

посади́сь у мо́рю; и послу́хала б вас.

7. Хто ж з вас, слугу́ ма́вши, рата́я чи пастуха́, як йде́ з по́ля, ска́же йому́ за́раз: Прийшо́вши сіда́й і́сти?

8. А чи не ска́же йому́: Нагото́в мені що вече́ряти, та підпереза́вшись послу́гуй менí, по́ки і́стиму та пи́тиму, а по́тім і́стимеш и пи́тимеш ти?

9. Чи дя́кує тому́, слузí, що зроби́в, що зве́лено йому́?

10. Так и ви, коли́ зро́бите все, що зве́лено вам, кажíть: Що слу́ги ми нікче́мні; бо, що пови́нні зроби́ти, зроби́ли.

11. И ста́лось, як ийшо́в він у Єрусали́м, и прохо́див сере́диною Самари́і та Галиле́і,

12. и, як увійшо́в ув одно́ село́, зустрíло його́ де́сять прокаже́них чоловíків, що стоя́ли оддалеки́.

13. И піднесли́ вони́ го́лос, ка́жучи: Ису́се наста́вниче, поми́луй нас.

14. И поба́чивши рече́ ім: Идíть покажíть себе́ свяще́нникам. И ста́лось, як пійшли́ вони́, очи́стились.

15. Оди́н же з них, ба́чивши, що оду́жав, верну́всь, го́лосом вели́ким прославля́ючи Бо́га,

16. и, припа́в лице́м до ніг іого́, дя́куючи йому́; а був він Самаряни́н.

17. Озва́вся ж Ису́с и рече́: Чи не де́сять очи́стились? де́вять же де?

18. Не знайшли́сь, щоб верну́вшись оддя́ти сла́ву Бо́гу, тíльки чужозе́мець сей.

19. И рече́ йому́: Уста́вши йди: ві́ра твоя́ спасла́ тебе́.

20. Як же спита́ли іого́ Фарисе́і, коли́ при́йде ца́рство Бо́же, відказа́в ім, и рече́: Не при́йде ца́рство Бо́же з постереганнєм,

21. ані каза́тимуть: Диви́сь, ось воно́; або́: Диви́сь, он: бо ца́рство Бо́же у вас усере́дині.

22. Рече́ ж до ученикíв: Прийдуть дні, що бажа́тимете оди́н з днів Си́на чоловíчого ви́діти, та й не поба́чите.

23. И каза́тимуть вам: Диви́сь, ось; або́: Диви́сь, он; не йдіть и не ганя́йтесь.

24. Бо, як бли́скавиця, бли́снувши з одного́ кра́ю під не́бом, до дру́гого кра́ю під не́бом, свíтить, так бу́де й Син чоловíчий дня свого́.

25. Пе́рше ж му́сить він бага́то терпíти, и відкида́ється іого́ рід сей.

26. И як ста́лось за днів Но́я, так бу́де й за днів Си́на чоловíчого.

27. Іли, пили́, жени́лись, оддава́лись, аж до дня, як увійшо́в Ной у ковче́г, и наста́в пото́п, та й ви́губив усі́х.

28. Так са́мо, як ста́лось и за Ло́та; і́ли, пили́, торгува́ли, продава́ли, наса́джували, будува́ли,

29. кото́рого ж дня ви́йшов Лот из Содо́ма, лину́ло огне́м та сі́ркою з не́ба та й ви́губило всіх.

30. Так же бу́де и в день, котро́го Син чолові́чий відкри́ється.

31. Того́ дня, хто бу́де на кри́ші, а надібье іого́ в ха́ті, неха́й не зла́зить узя́ти іого́; и хто на по́лі, так са́мо неха́й не верта́ється наза́д.

32. Спогада́йте Ло́тову жі́нку.

33. Коли́ хто шука́тиме ду́шу свою́ спасти́, погу́бить ії, а хто погу́бить ії, ожи́вить ії.

34. Глаго́лю вам, тіє́і но́чи бу́де дво́є на одні́м лі́жку; оди́н ві́зьметься, а дру́гий оста́виться.

35. Дві моло́тимуть уку́пі; одна́ ві́зьметься, а дру́га оста́виться.

36. Дво́є бу́дуть у по́лі; оди́н ві́зьметься, а дру́гий оста́виться.

37. И озва́вшись ка́жуть до не́го: Де, Го́споди? Він же рече́ ім: Де ті́ло, там збира́тимуться орли́.

Голова́ XVIII.

Сказа́в же и при́повість ім про те, що тре́ба по всяк час моли́тись, а не вніва́ти,

2. глаго́лючи: Оди́н суддя́ був у яко́мусь го́роді, и Бо́га не боя́вся, и чолові́ка не соро́мився.

3. Вдови́ця ж була́ одна́ у го́роді тім: и прийшла́ до не́го, ка́жучи: Помсти́сь за ме́не над проти́вником мої́м.

4. И не хоті́в довго, по́тім же ка́же в собі́: Коли́ и Бо́га не бою́сь, и чолові́ка не соро́млюсь,

5. то, що докуча́є мені́ вдова́ ся, помщу́сь за не́і, щоб, без пере́стану хо́дячи, не докуча́ла мені́.

6. Рече́ ж Госпо́дь: Слу́хайте, що суддя́ непра́ведний ка́же.

7. Бог же чи не помсти́вся б за ви́браних своїх, що голо́сять до не́го день и ніч, хоч до́вго терпи́ть про них?

8. Глаго́лю вам, що помсти́ться за них незаба́ром. Ті́льки ж Син чолові́чий прийшо́вши чи зна́йде ві́ру на землі́?

9. Сказа́в же и до и́нших, що вова́ли на се́бе, що во-

пи́ пра́ведні, та гордува́ли дру́гими, при́повість сю:

10. Два чолові́ки ввійшли́ в це́ркву помоли́тись: оди́н Фарисе́й, а дру́гий митни́к.

11. Фарисе́й, ста́вши, так у собі́ моли́вся: Бо́же, дя́кую тобі́, що я не таки́й, як и́нші лю́де, здирщики, непра́ведні, пере́любні, або́ як оце́й митни́к.

12. Я по́щу два ра́зи на ти́ждень, даю́ десяти́ну з усе́го, що придба́ю.

13. А митни́к, оддалеки́ ста́вши, не хотів и очи́ до не́ба звести́, а бив у гру́ди себе́, ка́жучи: Бо́же, милости́вий будь мені́ гріши́ному.

14. Глаго́лю вам пійшо́в сей до до́му сво́го опра́вданий більш, ніж той: бо ко́жен, хто несе́ться вго́ру, прини́зиться; хто ж прини́жується, пійде в го́ру.

15. Принесили ж іому́ и діте́й, щоб до них приторкну́всь; ба́чивши ж ученики́, зака́зували ім.

16. Ису́с же, покли́кавши іх, рече́: Пусті́ть діто́к прихо́дити до ме́не и не боро́ніть ім: таки́х бо ца́рство Бо́же.

17. Истино глаго́лю вам: Хто не прийме ца́рства Бо́жого як дити́на, не ввійде в не́го.

18. И пита́в іого́ оди́н старши́на, ка́жучи: Учи́телю благи́й, що роби́вши житте́ ві́чне насліджу́.

19. Рече́ ж іому́ Ису́с: Чого́ мене́ звеш благи́м? ніхто́ не благи́й, ті́льки оди́н, Бог.

20. За́повіді зна́єш: Не чини́ пере́любу, не вбива́й, Не кради́, Не свідку́й кри́во, Поважа́й ба́тька твого́ и ма́тір твою́.

21. Він же ка́же: Се все хорони́в я з ма́лку мого́.

22. Почу́вши ж се Ису́с, рече́ іому́: Ще одного́ тобі́ недоста́є: усе́, що ма́єш, прода́й та й розда́й убо́гим, и ма́тимеш скарб на не́бі; та й прихо́дь, иди́ слідо́м за мно́ю.

23. Він же, почу́вши се, став ве́льми сумни́й: був бо ду́же бага́тий.

24. Поба́чивши ж іого́ Ису́с, що ве́льми сумни́й став, рече́: Як тя́жко бага́цтва ма́ючи увійти́ в ца́рство Бо́же!

25. Ле́гше бо верблю́дові кріз ушко́ го́лки пройти́, ніж бага́тому в ца́рство Бо́же ввійти́.

26. Каза́ли ж ті, що чу́ли: То хто ж мо́же спасти́сь?

27. Він же рече́: Неможли́ве у люде́й можли́ве у Бо́га.

28. Ка́же ж Петр: Ось ми

поки́нули все, та й пійшлѝ слідо́м за тобо́ю.

29. Він же рече́ ім: Истино, и́стино глаго́лю вам: Що нема́ нікого́, хто поки́нув госпо́ду, або́ роди́телів, або́ братів, або́ жі́нку, або́ ді́ти задля́ ца́рства Бо́жого,

30. та й не прийня́в бага́то бі́льше часу́ сёго, а в віку́ бу́дучому житте́ ві́чнє.

31. Узя́вши ж дванадцятёх, рече́ до них: Оце́ йдемо́ в Єрусали́м, и ста́неться все, що напи́сано чере́з проро́ків, Си́нові чоловічому.

32. Бу́де бо ви́даний пога́нам, и насміха́тимуться з нёго, и зневажа́тимуть іго́, и плюва́тимуть на нёго,

33. и би́вши убью́ть іго́; а тре́тёго дня воскре́сне.

34. А вони́ нічо́го того́ не зрозуміли; и було́ сло́во се закри́те від них, и не розумі́ли глаго́ланого.

35. Ста́лося ж, як наближа́вся до Єрихо́на, оди́н сліпи́й сидів при доро́зі про́сячи;

36. чу́вши ж, що наро́д иде́ ми́мо, спита́в, що б се було́.

37. Сказа́ли ж іому́, що Ису́с Назаряни́н иде́ ми́мо.

38. И покли́кнув, ка́жучи: Ису́се, си́ну Дави́дів, поми́луй мене́.

39. А ті, що йшли попе́реду, свари́ли на нёго, щоб мовча́в; він же ще більш крича́в: Си́ну Дави́дів, поми́луй мене́.

40. Ста́вши ж Ису́с, звелі́в іого́ привести́ до се́бе; як же наближи́вся він, спита́в іого́,

41. глаго́лючи: Що хо́чеш, щоб зроби́в тобі? Він же ка́же: Го́споди, щоб прозрі́в.

42. А Ису́с рече́ іому́: Прозри́: ві́ра твоя́ спасла́ тебе́.

43. И за́раз прозрі́в, та й пійшо́в слідо́м за ним, прославля́ючи Бо́га; и ввесь наро́д, поба́чивши се, одда́в хвалу́ Бо́гові.

Голова́ XIX.

И ви́йшовши прохо́див чере́з Єрихо́н.

2. И ось чоловік, на има́ зва́ний Закхе́й, и був він ста́рший між митника́ми, и сей був замо́жний.

3. И бажа́в ба́чити Ису́са, хто він, та не зміг за наро́дом: бо мало́го був зро́сту.

4. И, побі́гши напере́д, зліз на шовко́вицю, щоб подиви́тись на нёго: бо туди́ мав прихо́дити.

5. И, як прийшо́в на те мі́сце, спогля́нувши Ису́с, поба́чив іого́, и рече до нёго: Закхе́ю, злізь боржі́й додо́лу:

сёгóдні бо в домý твоíм трéба менí бýти.

6. И зліз він боржíй, и прийнáв іогó радíючи.

7. И бáчивши всі, нарікáли, кáжучи: Що до грíшника чоловíка пíйшóв у гостúну.

8. Стáвши ж Закхéй, кáже до Гóспода: Ось половúну достáтку могó, Гóсподи, даю́ вбóгим; и колú когó чим обúдив, віддаю́ вчéтверо.

9. Речé ж до нéго Исýс: Що сёгóдні спасéннє дóмові сёмý стáлось: я́ко ж бо и він син Авраáмів:

10. прийшóв бо Син чоловíчий, щоб шукáти и спасáти погúбше.

11. Як же слýхали вонú се, додáвши сказáв прúповість: бо був він блúзько Єрусалúму, и дýмали вонú, що зáраз мáє цáрство Бóже явúтись.

12. Речé ж оцé: Одúн чоловíк знáчного рóду йшов у зéмлю далéку прийняти собí цáрство, та й вернýтись.

13. Поклúкавши ж дéсять слуг своíх, дав ім дéсять мин срібла́, та й сказáв до них: Орýдуйте, пóки прийдý.

14. Міщáне ж іогó ненавúділи іогó, и післáли послú слідóм за ним, кáжучи: Не хóчемо сёгó, щоб царювáв над нáми.

15. И стáлось, як вернýвся він прийнявши цáрство, сказáв прикликати собí слуг тих, що дав ім срібло́, щоб знáти, хто що зорýдував.

16. Прийшóв же пéрвий, кáжучи: Пáне, мúна твоя́ приробúла дéсять мин.

17. И речé іому: Гаразд, дóбрий слýго: що у найменшому вірен був єсú, то май власть над десятьмá городáми.

18. И приступúв дрýгий, кáжучи: Пáне, мúна твоя́ зробúла пять мин.

19. Речé ж и сёмý: И ти будь над пятьмá городáми.

20. И úнший приступúв, кáжучи: Пáне, ось мúна твоя́, котрý я мáв схóвану в хýстці:

21. боя́вся бо тебé, що ти чоловíк жорстóкий: берéш, чогó не клав єсú, и жнеш, чогó не сíяв.

22. Речé ж іомý: З уст твоíх судúтиму тебé, лукáвий слýго. Знав єсú, що я чоловíк жорстóкий: берý, чогó не клав, и жну, чогó не сíяв;

23. и чом же не дав єсú срібла́ могó у мінáльню? и я, прийшóвши, з лúхвою вúміг би іогó.

24. И речé стоя́чим колó

не́го: Візьмі́ть від не́го ми́ну, и да́йте ма́ючому де́сять мин.

25. (И каза́ли іому́: Па́не, ма́є де́сять мин.)

26. Глаго́лю бо вам: Що вся́кому ма́ючому да́сться, від нема́ючого ж и, що ма́є, візьметься від не́го.

27. А вороги́в моїх тих, що не хо́чуть, щоб царюва́в над ними́, приведі́ть сюда́, та й повбива́йте пере́до мно́ю.

28. И, промо́вивши се, пійшо́в да́лій, иду́чи в Єрусали́м.

29. И ста́лось, як наближа́всь до Виѳа́гиі та Виѳа́ниі, до гори́ зва́ної Оли́вної, післа́в двох з ученикі́в своїх,

30. глаго́лючи: Идіть у село́, що пере́д ва́ми, у котре́ ввійшо́вши, зна́йдете осля́ приви́язане, що на не́го ніхто́ з люде́й ніко́ли не сіда́в. Одв'яза́вши іого́, приведі́ть.

31. И коли́ хто вас поспита́є: На́ що одв'я́зуєте? так скажі́ть іому́: Що Господе́ві тре́ба іого́.

32. Пійшо́вши ж по́слані, знайшли́, як він сказа́в ім.

33. Як же одв'я́зували вони́ осля́, каза́ли господарі́ іого́ до них: На́ що одв'я́зуєте осля́?

34. Вони́ ж сказа́ли: Господе́ві іого́ тре́ба.

35. И привели́ іого́ до Иси́са; и, наки́нувши свою́ оде́жу на осля́, посади́ли Иси́са.

36. Як же він їхав, простила́ли оде́жу свою́ по доро́зі.

37. Коли́ ж вже наближи́вся він до збочу́ гори́ Оли́вної, почало́ все мно́жество ученикі́в ра́дуючись хвали́ти Бо́га го́лосом вели́ким за всі чудеса́, що ба́чили,

38. гово́рячи: Благослове́н гряду́щий царь в има́ Госпо́днє: впокі́й на не́бі, и сла́ва на вишина́х.

39. А де́які з Фарисе́ів між наро́дом каза́ли до не́го: Учи́телю, закажи́ ученика́м твоїм.

40. И озва́вшись рече́ ім: Глаго́лю вам, що коли́ сі замо́вкнуть, каміннє крича́тиме.

41. И, як наближи́всь, то, поба́чивши го́род, запла́кав над ним,

42. глаго́лючи: Що коли́б зрозумі́в и ти хоч у день сей твій, що для впоко́ю твого́! тепе́р же воно́ закри́то пере́д очи́ма твоїми.

43. Бо при́йдуть дні на те́бе, и обки́нуть вороги́ твої ша́нцями тебе́, та й обля́жуть тебе́, и сти́снуть тебе́ звідусю́ди.

44. И з земле́ю зрівня́ють

тебé и дíти твоí у тобí; и не остáвлять у тобí кáменя на кáмені: бо не розумíв есú часý одвíдин твоíх.

45. И ввíйшóвши у цéркву, почáв виганя́ти продаю́чих и купу́ючих,

46. глаго́лючи ім: Пи́сано: Дом мій дом моли́тви: ви ж іого́ зробúли вертéпом розбíйників.

47. И навчáв що-дня́ в цéркві. Архиєрéі ж та письмéнники шукáли іого́ вби́ти, и знáчні людськí.

48. И не знайшлú, що б зробúти: нарóд бо ввесь горнýвсь до нéго слýхаючи.

Головá XX.

И стáлось одного́ з тих днів, як навчáв він нарóд у цéркві та благовíствував, поприхóдили архиєрéі та письмéнники с старши́ми,

2. и промóвили до нéго, кáжучи: Скажú нам, якóю влáстю се рóбиш? або́ хто дав тобí власть сю?

3. Відкáзуючи ж речé до них: Спитáю вас и я про одну́ річ, и скажíть менí:

4. Хрищéннє Іоáнове з нéба було́, чи від людéй?

5. Воні́ ж міркувáли в собí говóрячи: Що, коли́ скáжемо: З нéба; казáтиме: Чом же не поняли́ ви вíри іому́?

6. Коли ж скáжемо: Від людéй; то ввесь нарóд покаменýє нас: пéвен бо він, що Іоáн проро́к.

7. И відказáли, що не знáють, звідкіля́.

8. А Исýс ім речé: То й я не скажý вам, якóю влáстю я се роблю́.

9. Почáв же до нарóду глаго́лати прúповість сю: Одúн чоловíк насадúв виногрáдник, та й дав іого́ виногрáдарям, та й відъíхав на дóвгий час.

10. И післáв у пору́ до виногрáдарів слугý, щоб з óвощу виногрáднёго дали́ іому́; виногрáдарі ж, побúвши іого́, відослáли в порожнí.

11. И післáв ще дру́гого слугý; воні́ ж и того́, побúвши та обезчéстивши, відослáли в порожнí.

12. И післáв ще трéтёго; воні́ ж и сёго́ пораúвши прогнáли.

13. Речé ж пан виногрáдника: Що робúти? пішлю́ сúна мого́ лю́бого: мóже, того́ побáчивши, посоро́мляться.

14. Побáчивши ж іого́ виногрáдарі, казáли між собóю, говóрячи: Се наслíдник; ходíмо вбьємо іого́, щоб нáше було́ наслíддє.

15. И, ви́кинувши іого́ за виногра́дник, уби́ли. Що ж робúтиме пан виногра́дника?

16. Прúйде та й ви́губить виногра́дарів сих, и дасть виногра́дник и́ншим. Почу́вши ж, сказа́ли: Бороня́ Бо́же!

17. Він же, погля́нувши на них, рече́: Що ж се напúсано? Ка́мінь, що відки́нули будівни́чі, сей ста́вся голово́ю угла́?

18. Вся́кий, хто впаде́ на той ка́мінь, розібье́ться, на ко́го ж він упаде́, розітре́ іого́.

19. И шука́ли архиєре́і та письме́нники наложúти на не́го ру́ки тiéї годúни, та боя́лись наро́ду: зрозумíли бо, що до них прúповість сю сказа́в.

20. И, назира́ючи іого́, післа́ли підгля́дників, що вида́вали себе́ за пра́ведних, щоб схопúти іого́ на сло́ві та віддáти старшині та вла́сти игéмоновій.

21. И пита́ли вони́ іого́, ка́жучи: Учúтелю, зна́ємо, що пра́во гово́риш, и навча́єш, и не ди́вишся на лице́, а по пра́вді на путь Бо́жий наставля́єш.

22. Годúться нам Кéсареві дани́ну дава́ти, чи ні?

23. Постерíгши ж іх підсту́п, рече́ до них: Що мене́ споку́шуєте?

24. Покажíть менí дена́рия. Чиé ма́є обли́ччє и на́дпись? Озва́вшися ж сказа́ли: Кéсареве.

25. Він же рече́ ім: Одда́йте ж оце́ Кéсареве Кéсареві, а Бо́же Бо́гові.

26. И не могли́ вони́ схопúти іого́ на сло́ві пере́д на́родом; и, диву́ючись о́дповіддю іого́, мовча́ли.

27. Приступúвши ж тодí де́які з Садукéів, котрí пере́чять, що є воскресе́ннє, пита́ли іого́,

28. гово́рячи: Учúтелю, Мойсе́й написáв нам: Колú чий брат умре́, ма́вши жíнку, и сей бездíтний умре́, щоб узя́в брат іого́ жíнку и воскресúв насíннє бра́тові своéму.

29. Сім оце́ братíв було́; и пе́рвий, взя́вши жíнку, уме́р бездíтний.

30. И взяв дру́гий жíнку, та й сей уме́р бездíтний.

31. И тре́тій узя́в íї, та й не зоста́вили дітéй, и повмира́ли.

32. Опісля́ ж усíх уме́рла й жíнка.

33. Оце́ ж у воскресе́нню кому́ з них бу́де жíнкою? сім бо ма́ли íї за жíнку.

34. И відка́зуючи рече́ ім

Ісу́с: Сини́ сві́ту сього́ же́няться й видаю́ть за́між:

35. котрі́ ж удосто́ються дожда́ти віку́ того́ и воскресе́ння з ме́ртвих, ті ні же́няться ані́ віддаю́ть за́між:

36. бо ані́ вме́рти не мо́жуть: рі́вні бо а́нгелам и сини́ вони́ Бо́жі, воскресе́ння сина́ми бу́вши.

37. А що встаю́ть ме́ртві, то и Мойсе́й показа́в коло́ купини́, як зве Го́спода Бо́гом Авраа́ма, и Бо́гом Иса́ка, и Бо́гом Якова.

38. Бог же не ме́ртвих а живи́х, всі бо іому́ живу́ть.

39. Озва́вшися ж де́які з письме́нників, каза́ли: Учи́телю, до́бре глаго́лав єси́.

40. И більш не сміли пита́ти іого́ ні про що.

41. Рече́ ж до них: Як се ка́жуть, що Христо́с син Дави́дів?

42. А сам Дави́д гово́рить у кни́зі псальм: Рече́ Госпо́дь Господе́ві мое́му: Сиди́ по прави́ці в ме́не,

43. до́ки положу́ ворогі́в твоїх підні́жком ніг твоїх.

44. Дави́д оце́ Го́сподом іого́ зве: як же він син іого́?

45. Як же слу́хав уве́сь наро́д, рече́ ученика́м своїм:

46. Остерега́йтесь письме́нників, що бажа́ють ходи́ти в ша́тах, та лю́блять вита́ння на торга́х, та пе́рві сіда́лища по шко́лах, та пе́рві місця́ на бенке́тах;

47. що жеру́ть доми́ вдові́ць, и для ви́ду до́вго мо́ляться. Сі прийму́ть ще тя́жчий о́суд.

Голова́ XXI.

Погля́нувши ж поба́чив, як ки́дали да́ри свої в скарбо́ну замо́жні.

2. Поба́чив же и одну́ вдочи́цю вбо́гу, що ки́дала туди́ дві ле́пті.

3. И рече́: Правди́во глаго́лю вам, що вдови́ця вбо́га ся більш усіх уки́нула:

4. всі бо ті з доста́тку свого́ ки́дали у да́ри Бо́жі, ся ж з недоста́тку свого́ уве́сь прожи́ток свій, що ма́ла, вки́нула.

5. И як де́які говори́ли про це́ркву, що ками́ннєм кра́сним та по́святами украше́на, рече́:

6. Се, що ба́чите, прийду́ть дні, в котрі́ не оста́виться ка́мінь на ка́мені, щоб не зруйно́вано.

7. Пита́ли ж іого́, ка́жучи: Учи́телю, коли́ ж се бу́де? и що за озна́ка, коли́ се ма́є ста́тися?

8. Він же рече́: Гледі́ть, щоб не були́ зве́дені: мно́гі бо прийду́ть в имя́ мое́, ка-

жучи: Що се я. А час приближи́вся; не йдіть же за ними́.

9. Як же почу́єте про во́йни та бу́нти, не поло́хайтесь: му́сить бо перш се ста́тись; ті́льки ж не за́раз коне́ць.

10. Тоді́ рече́ ім: Уста́не на́рід на на́рід и ца́рство на ца́рство,

11. и трус вели́кий по місця́х, и голодне́ча, и по́мір бу́де, и стра́хи, и озна́ки з не́ба вели́кі бу́дуть.

12. Та перш того́ всёго́ наложа́ть на вас ру́ки свої́ и гони́тимуть, видаючи́ у шко́ли и темни́ці ве́дених пере́д царі́ та ига́мони задля́ имя́ мого́.

13. И ста́неться воно́ вам на свідкува́ннє.

14. Постанові́ть же в серця́х ва́ших наперед не гото́витись відка́зувати:

15. я бо дам вам уста́ и премудрість, котрі́й не здоля́ють проти́витись, ані встоя́ти усі́ проти́вники ва́ші.

16. Бу́дете ж вида́вані и від роди́телів, и бра́тів, и роди́ни, и приятелів: и вбива́тимуть де́яких з вас.

17. И бу́дете ненави́джені від усі́х задля́ имя́ мого́.

18. И волоси́на з голови́ ва́шої не заги́не.

19. У терпі́нню ва́шому ося́гніть ду́ши ва́ші.

20. Як же поба́чите, що обго́рнуто табора́ми Єрусали́м, тоді́ зна́йте, що наблизи́лося спусті́ннє іго́.

21. Тоді́, хто в Юде́і, неха́й бі́жя́ть у го́ри; а хто в сере́дині в іому́, неха́й вихо́дять; а ті, що по се́лах, неха́й не ввіхо́дять у не́го.

22. Бо се дні ме́сти, щоб справди́лось усе́ напи́сане.

23. Го́ре ж важки́м и году́ючим у ті дні! бу́де бо бі́да вели́ка на землі́, и гнів на на́роді сёму́.

24. И поля́жуть від го́строго меча́, и поза́ймані бу́дуть у поло́нь до всіх пога́н; и топта́тимуть Єрусали́м пога́не, до́ки сповня́ться часи́ пога́н.

25. И бу́дуть озна́ки на со́нці, и мі́сяці, и зо́рях, а на землі́ пере́полох на́родів у за́колоті; як зареве́ мо́ре та фи́лі.

26. И омертві́ють лю́де від стра́ху та дожида́ння того́, що при́йде на вселе́нну: си́ли бо небе́сні захита́ються.

27. И тоді́ поба́чять Си́на чоловічого, иду́чого на хма́рі с си́лою и сла́вою вели́кою.

28. Як же зачне́ се дія́тись, випро́стуйтесь и підійма́йте

го́лови ва́ші: бо наближи́лось викупле́ннє ва́ше.

29. И сказа́в прито́вість ім: Ба́чите смоківни́цю и вся́кі дерева́.

30. Як роспу́куються вже, ба́чивши самі́ розумі́єте, що вже бли́зько лі́то.

31. Так и ви, коли́ поба́чите, як се ста́неться, зна́йте, що бли́зько ца́рство Бо́же.

32. Истино глаго́лю вам: Ще не пере́йде рід сей, до́ки все ста́неться.

33. Не́бо и земля́ пере́йде, слова́ ж мої́ не пере́йдуть.

34. Остерега́йтеся ж, щоб ча́сом не обтя́гчи́лись ва́ші серця́ прожо́рством, та пья́нством, та журбо́ю життя́ сего́, и щоб несподі́вано на вас не насти́г день той.

35. Бо, як сі́тка, впаде́ на всіх, що живу́ть на лиці́ всієї́ землі́.

36. Пильну́йте, по всяк час мо́лячись, щоб удосто́ілися втекти́ від того́ всего́, що ма́є ста́тись, и ста́нути пере́д Си́ном чоловічим.

37. Навча́в же дня́ми в це́ркві, но́чами ж вихо́дячи, пробува́в на горі́ зва́ній Оли́вною.

38. Усі́ ж лю́де схо́дились ра́но до не́го в це́ркву слу́хати іго́.

Голова́ XXII.

Наближа́лося ж свя́то опрі́сно́ків, зва́не па́сха.

2. И шука́ли архиєре́ї та письме́нники, як би погуби́ти іго́: боя́лись бо наро́ду.

3. Ввійшо́в же Сатана́ в Юду, на прі́звище Искарио́цького, що був з числа́ дванадцяти́.

4. И пійшо́вши говори́в з архиєре́ями та воєво́дами, як іго́ зра́дити ім.

5. И зради́ли вони́, и вмо́вились іому́ сріблá да́ти.

6. И обіця́вся, и шука́в на́годи, щоб ви́дати іго́ ім без наро́ду.

7. Прийшо́в же день опрі́сно́ків, як тре́ба було́ коло́ти пасхове́ ягня́.

8. И післа́в Петра́ та Іоа́на, глаго́лючи: Иді́ть та пригото́вте нам па́сху і́сти.

9. Вони́ ж сказа́ли іому́: Де хо́чеш, щоб пригото́вити?

10. Він же рече́ ім: Ось, як увійдете в го́род, зустрі́не вас чолові́к, глек води́ несучи́. Иді́ть слідо́м за ним у госпо́ду, куди́ ввійде.

11. И скажі́ть господаре́ві до́му: Ка́же тобі́ учи́тель: Де світли́ця, щоб па́сху з ученика́ми мої́ми і́сти?

12. И той вам пока́же гір-

ницю вели́ку засте́лену: там пригото́вте.

13. Піймшо́вши ж знайшли́, як сказа́в ім, и пригото́вили па́сху.

14. И, як наста́ла годи́на, сів він, и двана́дцять апо́столів з ним.

15. И рече́ до них: Бажа́ннєм забажа́в я сю па́сху їсти з ва́ми, перш ніж прийму́ му́ки:

16. глаго́лю бо ва̀м: Що більш не їстиму її, до́ки сповни́ться в ца́рстві Бо́жому.

17. И, взя́вши ча́шу, оддя́вши хвалу́, рече́: Приймі́ть се та поділі́ть собі́:

18. глаго́лю бо вам: Що не пи́тиму вже від пло́ду виногра́днёго, до́ки ца́рство Бо́же при́йде.

19. И, взя́вши хліб, оддя́вши хвалу́, переломи́в, и дав ім, глаго́лючи: Се є́сть тіло мое́, що за вас да́не: Се чини́ть на мій спо́мин.

20. Так са́мо й ча́шу після́ вече́рі, глаго́лючи: Ся ча́ша нови́й завіт у крові мої́й, що за вас проли́та.

21. Ті́льки ось рука́ зра́дника мого́ зо мно́ю на столі́.

22. Син то чоловічий иде́, як постано́влено наперед; ті́льки ж го́ре чоловікові тому́, що зра́дить іго́!

23. И ста́ли вони́ перепи́туватись між собо́ю, хто б з них був, що се ма́є зробити.

24. Поста́ло ж и змага́ннє між ними́, хто з них здає́ться бу́ти бі́льшим.

25. Він же рече́ ім: Царі́ в пога́н пану́ють над ними́, и ті, що власть над ними́ ма́ють, добро́діями зву́ться.

26. Ви ж не так: ті́льки ж найбі́льший між ва́ми неха́й бу́де як найме́нший, и хто ста́рший, як слуга́.

27. Хто бо більший: хто за столо́м, чи хто послу́гує? хиба́ не хто за столо́м? я ж між ва́ми як слуга́.

28. Ви ж пробува́ли зо мно́ю в спокуса́х мої́х.

29. И я завіту́ю вам, як завітува́в мені Оте́ць мій, ца́рство,

30. щоб їли й пили́ за столо́м моїм у ца́рстві мое́му, и сиді́ли на престо́лах, су́дячи двана́дцять ро́дів Изра́ілевих.

31. Рече́ ж Госпо́дь: Си́моне, Си́моне, ось Сатана́ жада́в собі́ вас, щоб просі́ва́ти, як пшени́цю;

32. я ж моли́вся за те́бе, щоб не поме́ншала ві́ра твоя́, и ти колись навернувшись утверди́ братів твої́х.

33. Він же ка́же йому́: Го́споди, з тобо́ю гото́в я и в темни́цю, и на смерть ити́.

34. Він же рече́: Глаго́лю тобі́, Пе́тре, не запіє сього́дні пі́вень, перш ніж три́чі відрече́ся, що не зна́єш мене́.

35. И рече́ ім: Як посила́в вас я без саква́, и торби́ни, и обу́вя, чи чого́ недоставало вам? Вони́ ж каза́ли: Ні́чо́го.

36. Рече́ тоді́ ім: А тепе́р хто ма́є сакву́, неха́й бере́ так са́мо й торби́ну: а хто не ма́є, неха́й прода́сть оде́жу та ку́пить меч.

37. Глаго́лю бо вам, що ище́ се напи́сане му́сить справди́тись на мені́: И з беззако́нними полі́чено іго́: бо и все про ме́не сповня́ється.

38. Вони́ ж сказа́ли: Го́споди, ось мечі́в тут два. Він же рече́ ім: Дово́лі.

39. И ви́йшовши пійшо́в по звича́ю на го́ру Оли́вну; ийшли́ ж слідо́м за ним и ученики́ іго́.

40. Прибу́вши ж на мі́сце, рече́ ім: Моли́ться, щоб не ввійти́ в споку́су.

41. А сам відступи́в од них так як ки́нути ка́менем, и, приклони́вши коліна, моли́вся,

42. глаго́лючи: Отче, коли́ хо́чеш, ми́мо неси́ ча́шу сю від ме́не: ті́льки ж не моя́ во́ля, а твоя́ неха́й бу́де.

43. Яви́вся ж іому́ а́нгел з не́ба, підкріпля́ючи іго́.

44. И, бу́вши в сме́ртній боротьбі́, ще пильні́ше моли́вся; був же піт іго́ як ка́плі крови́, ка́плючі на зе́млю.

45. И, вста́вши від моли́тви, прийшо́вши до учені́ків свої́х, знайшо́в іх спля́чих від сму́тку,

46. и рече́ ім: Чого́ спите́? уста́вши моли́ться, щоб не ввійшли́ в споку́су.

47. Ще ж він промовля́в, ось наро́д и зва́ний Юда, оди́н з дванадцяти́, йшов попере́д них, и приступи́в до Ису́са поцілува́ти іго́.

48. Ису́с же рече́ іому́: Юдо, цілува́ннєм Си́на чолові́чого зра́джуєш?

49. Ба́чивши ж ті що коло́ не́го, до чо́го дохо́дить, каза́ли іому́: Го́споди, чи вда́рити нам мечем?

50. И вда́рив оди́н хтось из них слугу́ архиєре́йського, та й відтя́в іому́ у́хо пра́ве.

51. И озва́вшись Ису́с, рече́: Оста́вте аж до сёго. И, приторкну́вшись до у́ха іго́, сцілив іго́.

52. Рече́ ж Ису́с до прийшо́вших на не́го архиєре́ів и воєво́д церко́вних и старши́х: Як на розбі́йника ви прийшли́ з мечами́ та кия́ми?

53. Як що-дня́ був я з ва́ми в це́ркві, не простяга́ли рук на ме́не; а се ва́ша годи́на и власть те́мряви.

54. Узя́вши ж іого́, повели́, и привели́ іого́ в двір архиєре́йський. Петр же йшов слідо́м оддалеки́.

55. Як же запали́ли ого́нь сере́д двора́ та посіда́ли вку́пі, сів и Петр сере́д них.

56. Поба́чивши ж іого́ одна́ слу́жниця як сидів коло́ свíтла, и, придивля́ючись на не́го, сказа́ла: И сей з ним був.

57. Він же одрíкся іого́, ка́жучи: Жíнко, не зна́ю іого́.

58. А згодя́ дру́гий, поба́чивши іого́, сказа́в: И ти з них єси́. Петр же ка́же: Чоловíче, ні.

59. И ма́ло що не чере́з одну́ годи́ну, и́нший хтось ствердив, ка́жучи: Спра́вді и сей з ним був: бо и Галиле́єць він.

60. Ка́же Петр: Чоловíче, не зна́ю, що ка́жеш. И за́раз, як ще говори́в він, запíяв пíвень.

61. И обернувшись Госпо́дь, погля́нув на Петра́. И згада́в Петр сло́во Госпо́днє, як глаго́лав іому́: Що перш ніж пíвень запíє відрече́сся мене́ три́чі.

62. И ви́йшовши геть Петр, запла́кав гíрко.

63. А чоловíки, що держа́ли Ису́са, насміха́лись из не́го, бьючи́.

64. И, закри́вши іого́, би́ли в лице́ іого́, та й пита́ли іого́, ка́жучи: Проречи́, хто вда́рив тебе́.

65. И и́ншого, бага́то хули́вши, каза́ли на не́го.

66. А як наста́в день, зібра́лась старшина́ людська́, та архиєре́і и письме́нники, та й повели́ іого́ в ра́ду свою́, ка́жучи:

67. Чи ти єси́ Христо́с? скажи́ нам. Рече́ ж ім: Коли́ вам скажу́, не пійме́те ві́ри;

68. коли́ ж и спита́ю вас, не відповісте́ менí и не відпу́стите.

69. Від ни́ні сидíтиме Син чоловíчий по прави́ці си́ли Бо́жоі.

70. И сказа́ли всі: То се ти Син Бо́жий? Він же до них рече́: Ви ка́жете, що се я.

71. Вони́ ж сказа́ли: На́ що нам ще свíдчення? самí бо чу́ли з уст íого.

Голова́ XXIII.

И вста́вши все мно́жество іх, повели́ іого́ до Пила́та.

2. И ста́ли винува́ти іого́, ка́жучи: Сего́ знайшли́ ми, що розверта́є наро́д и забо-

роня́є Ке́сареві дани́ну дава́ти, та й ка́же, що він Христо́с царь.

3. Пила́т же спита́в його́, ка́жучи: Чи ти царь Жидівський? Він же, озва́вшись до не́го, рече́: Ти ка́жеш.

4. Пила́т же сказа́в до архиєре́їв и до наро́ду: Ніяко́ї не знахо́джу вини́ в чолові́кові сёму́.

5. Вони́ ж намага́ли, гово́рячи: Що бунту́є наро́д, навча́ючи на всій Юде́ї почи́вши від Галиле́ї аж по́сі.

6. Пила́т же, почу́вши про Галиле́ю, спита́в, чи чолові́к не Галиле́єць,

7. и, дові́давшись, що він прису́ду Ирадового, посла́в його́ до Ирода, що тако́ж був у Єрусали́мі ти́ми дня́ми.

8. Ирод же, поба́чивши Ису́са, зрадів ве́льми: бажа́в бо зда́вна ба́чити його́: бо чув бага́то про не́го; и споді́вався яку́ озна́ку ба́чити, що від не́го ста́неться.

9. Пита́в же його́ слова́ми мно́гими; він же нічо́го не відказа́в йому́.

10. Стоя́ли ж архиєре́ї та письме́нники, завзя́то виню́ючи його́.

11. Зневажи́вши ж його́ Ирод з во́їнами свої́ми та насмія́вшись, одягну́вши його́ в ша́ту ясну́, посла́в його́ Пила́тові.

12. Ста́ли ж собі́ дру́гами Пила́т та Ирод того́ дня: жили́ бо пе́рше ворогу́ючи між собо́ю.

13. Пила́т же, скли́кавши архиєре́їв та князі́в и наро́д,

14. ка́же до них: Привели́ ви мені́ чолові́ка сёго́, я́ко розверта́ючого наро́д; и ось я, пере́д ва́ми пита́ючи, нія́кої не знайшо́в в чолові́кові сёму́ вини́, яки́ми вину́єте його́;

15. та й ні Ирод; посила́в бо вас до не́го, и ось нічо́го досто́йного сме́рти не зро́блено від не́го.

16. То покара́вши відпущу́ його́.

17. (Тре́ба ж йому́ було́ відпуска́ти їм що-свя́та одного́.)

18. Закрича́ли ж вони́ всі ра́зом, ка́жучи: Візьми́ сёго́, відпусти́ ж нам Вара́ву.

19. Котро́го, за яку́сь бу́чу, що ста́лась у го́роді, и уби́йство, вки́нуто в темни́цю.

20. Знов же Пила́т покли́кну́в, хотівши відпусти́ти Ису́са.

21. Вони́ ж крича́ли: Роспни́, роспни́ його́!

22. Він же втре́тє ка́же до них: Яке́ ж бо зло зроби́в сей? Ніяко́ї вини́ сме́рти не

знайшо́в я в і́ому́. То пока-ра́вши ви́пущу іого́.

23. Воні́ ж намага́ли го́лосом вели́ким, про́сячи іого́ роспя́ти. И перемогли́ голосі́ їх та архиєре́йські.

24. Пила́т же присуди́в, щоб ста́лось по про́сьбі їх.

25. Відпусти́в же ім за бунт и уби́йство вки́нутого в темни́цю, котро́го проси́ли: Иісу́са ж ви́дав на їх во́лю.

26. И як повели́ іого́, то, взя́вши одного́ Си́мона Кирине́я, иду́чого з по́ля, положи́ли на не́го хрест нести́ за Иісу́сом.

27. Ийшло́ ж слідо́м за ним вели́ке мно́жество наро́ду и жіно́к, що голоси́ли и рида́ли по і́ому.

28. И оберну́вшись до них Иісу́с, рече́: До́чки Єрусали́мські, не пла́чте по мені́, а по собі́ пла́чте и по ді́тях ва́ших.

29. Бо ось при́йдуть дні, коли́ ска́жуть: Блаже́нні неплідні́, и утро́би, що не роди́ли, и соски́, що не годува́ли.

30. Тоді́ ста́нуть говори́ти го́рам: Упаді́ть на нас, и узгі́рьям: Покри́йте нас.

31. Бо коли́ зеле́ному де́реву се ро́блять, то с сухи́м що ста́неться?

32. Ве́дено ж и и́нших двох лиходіїв з ним на смерть.

33. И, як прийшли́ на вро́чище Черепове́, там роспяли́ іого́ и лиходіїв, одного́ по прави́ці и одного́ по леви́ці.

34. Иісу́с же рече́: Отче, ві́дпусти ім: не зна́ють бо, що ро́блять.

35. И стоя́в наро́д ди́влячись. Насміха́лися ж и старші́ з ними́, ка́жучи: Инших спаса́в; неха́й спасе́ и себе́, коли́ се Христо́с, ви́браний Бо́жий.

36. Насміха́лися ж з не́го и во́іни, приступа́ючи и о́цет подаючи́ і́ому́,

37. и ка́жучи: Коли́ ти єси́ царь Жидівський, спаси́ себе́.

38. Була́ ж и на́дпись над ним письмо́м Гре́цьким та Ри́мським, та Євре́йським: Се царь Жидівський.

39. Оди́н же з повішених лиходіїв хули́в іого́, ка́жучи: Коли́ ти Христо́с, спаси́ себе́ и нас!

40. Озва́вшися ж дру́гий, докори́в і́ому́, ка́жучи: И не боїсся Бо́га, коли́ в тако́му ж о́суді єси́?

41. Та ми по пра́ві: по заслу́зі бо за те, що коїли, приймаємо; сей же нічо́го недо́брого не зроби́в.

42. И сказа́в до Иісу́са: Спогада́й мене́, Го́споди, як прийде́ш у ца́рстві твоїм.

43. И рече́ і́ому́ Иісу́с: И-

стино глаго́лю тобі́: Сёго́дні зо мно́ю бу́деш у раю́.

44. Було́ ж се коло́ годи́ни ше́стої, и те́мрява ста́лась по всій землі́ до годи́ни дев'я́тої.

45. И поме́ркло со́нце, и роздер'ла́сь завіса церко́вня посере́дині.

46. И покли́кнувши го́лосом вели́ким Ису́с, рече́: Отче, у твої ру́ки передаю́ ду́ха мого́! и, се промо́вивши, ві́тхну́в ду́ха.

47. Поба́чивши ж со́тник, що ста́лось, прослави́в Бо́га, ка́жучи: Спра́вді чоловік сей пра́ведний був.

48. И ввесь наро́д, що схо́дився на сю дивови́жу, поба́чивши, що ста́лось, бію́чи себе́ в гру́ди, верта́вся.

49. Стоя́ли ж усі́ знако́мі іого́ оддалеки́ и жінки́, що поприхо́дили слідо́м за ним из Галиле́ї, ди́влячись на се.

50. И ось чоловік, на имя́ Іо́сиф, бу́дучи ра́йця, чоловік до́брий и пра́ведний,

51. (сей не приста́в до ра́ди и ді́ла іх,) з Аримаеі́, го́рода Жидівського, що тако́ж сподіва́вся ца́рства Бо́жого;

52. сей, прийшо́вши до Пила́та, проси́в тіла Ису́сового.

53. И, зня́вши іого́, обгорну́в іого́ плащени́цею, и положи́в іого́ у гро́бі ви́січеному, де нико́ли ніхто́ не лежа́в.

54. И був день пя́тниця, а субо́та світа́ла.

55. Поприхо́дивши ж слідо́м жінки́, що прийшли́ з Галиле́ї, диви́лись на гріб, и як поло́жене було́ тіло іого́.

56. И верну́вшись нагото́вили па́хощів та ми́ра, а в субо́ту відпочива́ли по за́повіді.

Голова́ XXIV.

Пе́рвого ж дня ти́жня, ве́льми ра́но, прийшли́ воні́ на гріб, несучи́ що нагото́вили па́хощі, и дру́гі з ними́.

2. Знайшли́ ж ка́мінь відко́чений від гро́бу.

3. И ввійшо́вши не знайшли́ тіла Го́спода Ису́са.

4. И ста́лось, як здуми́лись воні́ від сёго, ось два чоловіки́ стоя́ли пере́д ними́ в ша́тах ясни́х.

5. Як же поляка́лись воні́ и нахили́ли лице́ до землі́, рекли́ до них: Чого́ шука́єте живо́го між ме́ртвими?

6. Нема́ іого́ тут, а встав. Згада́йте, як він промовля́в до вас, ще бу́вши в Галиле́ї,

7. глаго́лючи: Що му́сить Син чоловічий бу́ти ви́даним у ру́ки чоловіків гріши́ників, и бу́ти роспя́тим, и тре́тёго дня воскре́снути.

8. И згада́ли слова́ іого́,
9. и, верну́вшись од гро́бу, сповісти́ли про се все оди-надцятёх и всіх и́нших.
10. Була́ ж Мари́я Магдали́на, та Іоа́нна, та Мари́я Яковова, и и́нші з ними́, що оповіда́ли пере́д апо́столами се.
11. И яви́лись пере́д ними́ я́ко ви́думка слова́ іх, и не поняли́ ві́ри ім.
12. Петр же вста́вши поб'ї́г до гро́бу; и нахили́вшись поба́чив ті́льки полотно́, що лежа́ло, и пійшо́в, сам у собі́ диву́ючись тим, що ста́лось.
13. И ось дво́є з них ийшло́ того́ ж дня на село́, зва́не Емау́с, го́ней з шістьдеся́ть од Єрусали́му.
14. И розмовля́ли вони́ між собо́ю про все те, що ста́лося.
15. И ста́лось, як розмовля́ли вони́ та перепи́тувались, и сам Ису́с наближи́вшись ийшо́в з ними́.
16. Очі ж іх були́ вдержані, щоб не пізна́ли іого́.
17. Рече́ ж до них: Що се за ре́чі, про котрі́ розмовля́єте між собо́ю йду́чи, та суму́єте?
18. Озва́вся ж оди́н, на имя́ Клео́па и ка́же до не́го: Хиба́ ти оди́н захо́жий у Єрусали́мі, и не зна́єш, що ста́лося в іо́му си́ми дня́ми?
19. И рече́ ім: Що ж таке́? Вони́ ж сказа́ли іому́: Про Ису́са Назаряни́ну, що був муж проро́к, си́льний ді́лом и сло́вом пере́д Бо́гом и всім наро́дом,
20. як ви́дали іого́ архиєре́і та князі́ на́ші на суд сме́ртний и роспняли́ іого́.
21. Ми ж упова́ли, що се він, що ма́є зба́вити Изра́іля; а до всёго́ того́ тре́тій се день иде́ сёго́дні, як се ста́лося;
22. ті́льки ж и жінки́ де́які з на́ших налака́ли нас, бу́вши ра́но при гро́бі,
23. и, не знайшо́вши тіла іого́, прийшли́ оповідуючи, що явле́ннє а́нгелів ба́чили, котрі́ глаго́лють, що він живи́й.
24. И пійшли́ де́які з на́ших до гро́бу, и знайшли́ так, як и жінки́ каза́ли; іого́ ж не ба́чили.
25. И рече́ він до них: о безу́мні и лініві се́рцем ві́рувати всёму́, що промо́вили проро́ки!
26. Чи не му́сив се терпі́ти Христо́с и ввійти́ в сла́ву свою́?
27. И, поча́вши від Мойсе́я и від усіх проро́ків, виясня́в ім у всіх писа́ннях про не́го.

28. И наближи́лись до села́, куди́ йшли, и він зроби́в, ні́би хо́че йти да́лій.

29. Вони́ ж уде́ржували іого́, ка́жучи: Зоста́нься з на́ми: бо вже на́двечір, и нахили́вся день. И ввійшо́в, щоб зоста́тись из ними́.

30. И ста́лось, як сидів він за столо́м з ними́, взя́вши хліб, благослови́в и переломи́вши пода́в ім.

31. Ім же відкри́лись о́чі, и пізна́ли вони́ іого́; и ста́вся він неви́димий ім.

32. И каза́ли вони́ оди́н до одно́го: Хиба́ ж се́рце на́ше не горі́ло в нас, як промовля́в до нас у доро́зі, и як роскрива́в нам писа́ння?

33. И вста́вши тіе́і ж годи́ни, верну́лись у Єрусали́м и знайшли́ згрома́джених одина́дцять, и тих, що були́ з ними́,

34. як говори́ли: Що встав Госпо́дь спра́ведливі и яви́вся Си́монові.

35. И росповіли вони́, що ста́лось у доро́зі, и як пізна́ли іого́ в лама́нню хліба.

36. Як же се вони́ говори́ли, сам Иису́с став посере́д них, и рече́ ім: Упокій вам.

37. Вони́ ж, полака́вшись и перестра́шившись, ду́мали, що ду́ха ба́чять.

38. И рече́ ім: Чого́ стрівожились? и чого́ ду́мки вста́ють у серця́х ва́ших?

39. Дивіться на ру́ки мої и но́ги мої, що се сам я. Дотика́йтесь мене́ и вбача́йте; бо дух тіла и ко́стей не ма́є, як ба́чите, що я ма́ю.

40. И, се глаго́лючи, показа́в ім ру́ки и но́ги.

41. Ще ж як не поняли́ вони́ ві́ри з ра́дощів та дивува́лись, рече́ ім: Ма́єте що і́сти тут?

42. Вони́ ж іому́ подали́ ри́би пече́ної части́ну та медово́го стільника́.

43. И взя́вши ів пере́д ними́.

44. Рече́ ж ім: Оце́ ж слова́, що глаго́лав я до вас, ще бу́вши з ва́ми, що му́сить справди́тися все, пи́сане в зако́ні Мойсе́євому, и проро́ках, и псальмах про ме́не.

45. Тоді́ роскри́в ім ро́зум розумі́ти писа́ння,

46. и рече́ ім: Що так напи́сано и так тре́ба було́ терпі́ти Христу́ и воскре́снути з ме́ртвих тре́тього дня;

47. И проповідуватись в имя́ іого́ пока́янню и відпуще́нню гріхів між усіма́ на́родами, почи́навши від Єрусали́му.

48. Ви ж свідки сього́.

49. И ось я посила́ю обі-

тува́ннє Отця́ мого́ на вас; ви ж сиді́ть у го́роді Єрусали́мі, по́ки одя́гнетесь си́лою звиш.

50. И ви́вів іх геть аж до Виѳа́нии, и, зня́вши ру́ки свої́, благослови́в іх.

51. И ста́лось, як благословля́в іх, одступи́в од них и возні́сся на не́бо.

52. Воні́ ж, поклони́вшись іому́, верну́лись у Єрусали́м, з ра́дощами вели́кими;

53. и пробува́ли раз у раз у це́ркві, хва́лячи и благословля́ючи Бо́га. Амі́нь.

Ruthen.

Типографія Фридриха Яспера у Відні.